

KIADÓHIVATAL

HILYBEN ÉS VIDÉKEN:
Egy évre — — — 240 Lei.
Fél évre — — — 120 Lei.
Egy negyed évre — — 60 Lei.
Egy hóra — — — 20 Lei.

Hirdetők áraknál
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
úti palotájában.
KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardal Bogala Ferdinand I.
(József Árkocg-ut) 22. szám.
TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Szerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, szeptember 10.

FŐBB KOZLEMENYEK:

EGY ARADMEGYEI KÖZSÉGBŐL
ELRABOLT ÉS MEGKERÜLT
MILLIÓK.
A TÖRÖK BÉKEFELTÉTELEK.
RENKIVOLI ÜLESSZAKRA HÍV-
JÁK ÖSSZE A PARLAMENTET.
UJ ÉPÍTKEZÉSEK ARADON.
A ROMÁN ÁLLAMPOLGARSÁG.
UJABB MERÉNYLET
MILLERAND ELLEN.
MINISZTEREK ARADON.
NÉMET-BELGA TARGYALÁSOK.
A KATOLIKUS GIMNAZIUM
HELYISÉGE.
KERESKEDELMI TANAC
ARADON.

Cionista zászlóbontás.

Románia alkotmányos állam s így minden rendű, rangu, nemzeti-
ségű és felekezeti polgárának jogá-
ban áll politikát csinálni. Tehát a
zsidóság ama szárnyának is, a
mely a cionizmus zászlajára eskü-
szik és annak iparkodik hivatkozni.
Mig ez a küzdelem elve-
ért folyik és nemes eszközökkel vi-
vatik meg, senkinek sem lehet ki-
fogása vagy gáncsoló szava ellene.
Ha azonban terrorral és egyéb erő-
szakoskodásokkal akarják a cio-
nisták rávetni magukat a csatolt

részek azon izraelita vallású polgá-
raira, akik hűvek maradtak anya-
nyelvükhöz és azon kultúrához, a
melyben nevelkedtek, úgy a küzde-
lem e módja ellen már eleve tiltakozunk.
Nem ok nélkül tiltakozunk a terror ellen.
Az Aradon nemrégiben tartott cionista előkészítő nagy-
gyűlésen ugyanis oly hangok hallatszottak,
amelyek az erőszakoskodás minden ismervét
magukban foglalják. Nevezetesen kifakadás
történt — Két oldalról is — amiatt,
hogy az aradi zsidóság és annak hivatalos
képviselői egyáltalán nem tartották fontosnak,
hogy megjelenjenek a nagygyűlésen. Ha
ez megfelel a valóságnak, úgy ez azt
jelenti, amit az Aradi Közlöny már nem
egyszer hangoztatott, hogy a cionizmusnak az
aradi zsidóság körében nincs megfelelő ta-
laja. És ezen semmiféle kifakadás vagy
erőszakoskodás nem változtat. Ha a
cionista urak ennek ellenkezőjéről van-
nak meggyőződve, ám próbálják meg,
nekünk nincs szavunk ellene. Ha nekik
jogukban áll cionista alapon szervezkedni,
nem vitatható el az aradi zsidóság
zömének az a joga sem a szabad
államban, hogy a cionizmussal szemben,
ha neki úgy tetszik, elutasítójá-
ról viselkedjék. Nem szabad

ugyanis elfelejteni, hogy Sar-
Re-móban nem mondták ki, hogy az
egy-egy államok zsidóságának köte-
lessége a zsidó nemzeti alapon
való szervezkedés, hanem csak
megengedték azt. Aki tehát nem
akar a cionista szervezett kötele-
kébe tartozni, azt nem is lehet arra
kényszeríteni. Ha ennek szem előtt
tartásával és ennek a jegyében fo-
lyik le a cionisták hétfői nagygyű-

lése, úgy tárgyilagos nyugalom-
mal leszünk annak szemlélői és
megóvjuk legteljesebb semlegessé-
günket. Azt a semlegességet,
amelylyel minden elvvel és meg-
győződéssel szemben viseltetünk.
Ugyanezt a tárgyilagosságot azon-
ban megköveteljük az aradi zsidó-
ság ama részével szemben is, a
mely nem hajlandó felelősködni a
cionisták zászlajára.

Tojástanc a lisztkérdés körül.

— A termelő maga maximál. — Tegyen próbát a város vezetősége. —

A kormány tudvalevőleg a bu-
za árát 250, illetőleg 300 leire
maximálta. Ezért az árért kel-
lene eladni a termelőnek a buzáját.
Hogy nem adja ennyiért, azt már
tudjuk, hogy kell-e azt majd meg-
látjuk. Dicséretes a fogyasztó kö-
zönség szempontjából a kormány-
nak az az intenciója, amely ké-
rehozza az új termésközelítet és
lisztrendeletet. A rendelet teóriá-
ban nagyszerű, de a gyakorlat-
ban keresztülvihetetlen. A fo-
gyasztóközönség szempontjából
üdvös a rendelet, de az a kérdés,
nincsen-e a háttérben olyan kö-
rülkötés, amely gondolkodóra
késztet, nem áll-e fenn az, hogy
a kormány még a termés betakar-
ítása előtt lekötötte Svájc és
Franciaország részére idei buza-

termésüknek majdnem felét. A
mikor a kormány rendelete meg-
érkezett az volt az általános fel-
fogás, hogy az olcsóbbá tett ke-
nyér általános olcsóbbodást fog
előldézni. Vártuk ezt és várjuk
még ma is. A liszt maximálása fe-
lesleges volt, mert hiszen a liszt
ára a buza árához alkalmazkodik.
Ha a lisztkereskedő az eddigi
maximális 5 százalékos helyett 10
— 20 százalékosra dolgoznék, le-
hetne szó maximálásról és ki le-
hetne rendelettel mondani azt is,
hogy keressen kevesebbet. De
nem így áll a dolog. A lisztkeres-
kedőtől nem lehet megkövetelni
azt, hogy tulajdonosan megállá-
pitott áron adja azt az árut, ame-
lyet drágán vásárolt, de nem le-
het megkövetelni a termelőtől

Az orvosi titoktartás.

(Amikor a gyáros felesége ön-
gyilkos.)

LONDON. Lawrence dúsgazdag
gyártulajdonos 28 éves felesége
öngyilkosságot követett el. Az
asszony éppen most egy esztende-
je színtén meg akart válni az élet-
től. A Westcliff-en levő kis palotá-
juk szalonjában kinyitotta a gáz-
csapot, lefeküdt a pamlagra és
várta a halált. Komornája azonban
észrevette a kísérletet s elszaladt
egy dr. Stephen nevű orvosért. Az
orvos gépkocsin a gyáros palotá-
jába sietett és az önkivületi álla-
potban levő asszonyt felélesztette.
Az asszony az öngyilkossági kísér-
letéről semmit sem szólt az urának.
A komorna szintén hallgatott mint
hogy uránál erre megkérte. A
férj tehát nem értesült a tragikus
esetről.

Csak most, mikor Lawren-
cé né másodszor nyitotta ki a gáz-
csapot a szalonjában s a mikor
sikerült tervét végrehajtani, árulta
el a komorna, hogy uránál egy íz-
ben már meg akart válni az élet-
től. A haláleset után megejtett bí-

ről vizsgálat dr. Stephen is fele-
lősségre vonta.

— Ön tudta azt, — szolt hozzá
a bíró — hogy Mrs. Lawrence
most egy esztendeje meg akart
válni az élettől: miért nem értesít-
ette erről a férjét?

— Az orvos titoktartás arra
kötelezett — hangozott a válasz —
hogy senkinek se szóják a dor-
logról.

— Még a férjnek sem?

— Még neki sem!

— Hát ez nagyon különös!...

Miféle orvosi titoktartás lehet az,
amelynek ilyen tragikus követ-
kezményei vannak? Bizonyos, ha
ön felvilágosítja a férjét, akkor ez
szorgosabban vigyáz a feleségére
s talán nem következik el az, a mi
elkövetkezett!

Az orvos hevesen tiltakozott a
bíró szavaiban rejlő vád ellen.

— Mi orvosok — szolt —
magasabb célt tartunk szem előtt.
Ez a magasabb cél lehetetlenné
teszi, hogy azokról a dolgokról, a
melyeket betegeink ránk bíz-
nak, mások előtt beszéljünk. A beteg-
hek tudnia kell, hogy a mit az or-
vosra rábíz, azt valóban a titok

hét pecsétje zárja el. Ha ezt nem
tudná, nem tárná fel előttünk lelke
legtitkosabb redőit is. Ezért van
szükség az orvos feltétlen titok-
tartására! Ha az orvos rendelőjé-
be belépnek a betegek, úgy teszik
oda be lábukat, mintha gyóntató
elé mennének. Én nem vehetem és
nem is fogom a lelkiismeretemre
venni, hogy a betegek bizalmát
bármilyen indiszkrécióval megren-
dítsem.

A bíró tovább faggatta az or-
vost:

— Ne akarja velem szemben el-
híttetni azt, hogy a férjrel szemben
is indiszkréciót követett volna el.
A férjnek csak joga van a felesége
lelkiállapotáról tudni, ha ez a lelki-
állapot már olyan stádiumba ju-
tott, hogy komoly öngyilkossági
gondolatok fészkelődnek meg ber-
ne! Hiszen, ha az ön felfogását to-
vább fűzzük, akkor ön nem mond-
hatja a férjnek, vagy a beteg kör-
nyezetének, hogy borogatást adja-
nak a betegnek, mert esetleg ebből
azt következtetik, hogy az illető-
nek tüdőgyulladásos van. Így ön
elárulná a beteg titkát. Nem fog-
gom el hát az ön mentegőzését

s a további eljárást meg fogom in-
dítani.

Dr. Stephen ezután azzal véde-
kezett, hogy ő az első öngyilkos-
sági kísérlet után az asszony le-
kéré beszélt s az meg is nyugodott
ennélfogva fölöslegesnek látszott,
hogy a férjével is külön közölje a
dolgát. Nagy meglepetést keltett a
férj vallomása. Lawrence gyárost
ugyanis szintén kihallgatta a bíró
s megkérdezte tőle, milyen hatást
tett rá az orvos titoktartása?

— Én az orvos titoktartásával
— mondotta — tökéletesen meg-
vagyok elégedve. Eszembe sem
jut őt azzal vádolni, hogy ha az
első öngyilkossági kísérletről szolt
volna nekem, akkor most talán
még életemben lenne a feleségem. Én
megnyugszom Isten akaratában!

A bíró csudálkozva nézett a te-
ketébe öltözködött férjre s csak
annyit jegyzett meg:

— Ugy látszik, ön nagyon val-
tásos ember.

A vizsgálatot ezzel befejezték
és a tulságosan diszkret orvos
ügyét áttették az illetékes bírósá-
ghoz.

sem, hogy effektív értékénél olcsóbban adja a drága életkörülmények között produkált termékét. Bizonyára igen okos emberek hozták létre a rendeletet, de akármily alaposan és gondosan dolgozták is ki, mégis életképtelen, mert irodában íróasztalon jött létre, távol attól a légkörtől, amely részére készült. Bizonyos hogy a minden képzettség nélküli parasztagazda is kalkulál, még pedig nagyon is precízen. Lehet-e megdönteni a parasztagazdának azt az érvelését, hogy a háboru előtt egy mázsa buza árából egy pár csizmát és egy pár papucot vásárolt, de ma kénytelen olyan árért odaadni, amelyért most alig kap egy pár papucot? Egy igen értelmes parasztagazdától hallottam a következőt:

— A cukornak, a szövetnek, vászonnak nincsen maximálva az ára. De a búzának igen? No majd megmaximáljuk mi!

A parasztagazda nem adja maximális áron a búzáját és ilyformán maximálja annak az árnak az árát, amire szüksége van. Ezzel parirozza az általános drágaságot a maga részére. Természetesen erre, mint a háboru alatt és után is, a középosztály és a munkásosztály fizet rá. Ezeket az osztályokat, rendeletek védelmezik ugyan, de ebben nincs köszönet. Ha a kormány a búzát 450—500 leire maximálta volna, akkor ma már lehetne búzát kapni, mert a kínálat emelkednék és előkerülne a piacra a sok elrejtett készlet. Az erős kínálat mellett kialakult volna a búzának életképes effektív ára. Ebben az esetben a városi fogyasztó közönség ellátásában egy pillanatig sem áll be zavar, de minthogy nem így történt. Kérdés, hogy mi lesz majd néhány hónap múlva.

Arad város tanácsa egy kis megértést tanusított, amikor törvényadta jogánál fogva felemelte a maximális árat, de sokkal közelebb jutott volna a valósághoz, ha a gazdasági hivatal által próbaképpen 2—3 vaggon búzát vásárolt volna mostani maximális áron. A búzavásárlás alapján szerzett tapasztalathoz mérten módosíthatná a maximáló rendeletet. Ennek a kísérletnek nem lehet akadály, rá sem fizethetne a város az üzletre, de a legnagyobb nyugalommal elrendelhetné a lisztárak legszigorubb ellenőrzését. Főként, ha a gabona bevásárlásával megbízott egyén ugyanott és ugyanugy vásárolná meg a gabonát, mint a málmok, a lisztés gabonakereskedők. Egy előfizető.

Ujabb merénylet a francia köztársasági elnök ellen

PÁRIS. Az Elysée-palota előtt egy fiatal ember, aki Millerand köztársasági elnök részére levelet adott át, közvetlenül a levél átadása után revolvért rántott elő és azzal lövést tett. A lövés azonban szerencsére senkit sem talált. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Kairóból jött Párisba azért, hogy a tanulmányait folytassa, a pénze azonban elfogyott és ezért az Elysée-palota előtt agyon akarta magát löni. Georg Salemnek hívják és szerb alattvaló. Vallomását a rendőrség kételkedéssel fogadta.

A megtagadott október 1.

(Buza Barnát, Vass Jánost és Fényes Lászlót kitessékelték a Rassay-pártból.)

BUDAPEST. 8 Órai Újság írja: A politikai közvéleménynek még az a része is, amely felfogás dolgában többé-kevésbé egyet ért a Rassay-párttal, azzal a súlyos gyanúval illette Rassayékat, hogy közel állnak az októberista politikusokhoz és különösen azokhoz, akik itthon azt a példátlan szabadságot élvezik, hogy működhetnek, akitálhatnak annak ellenére, hogy a nemzet egyértelmű ítélete megállapította róluk a gyalázatba fulladt forradalom előidézésében való súlyos és vétkes részességüket. Ezek a politikusok, különösen Buza Barna, Vass János és Fényes László, Károlyi Mihály politikájának a legerősebben terhelte kreaturái. Buza Barna és társai a választások alatt szoros nexusot tartottak fenn a Rassay-párttal és köztudomásu, hogy Buza Barna, Fényes László és Vass János a választási agitációk folyamán olyan hihetetlen izgatást fejtettek ki és pedig kétségtelemül abban a szellemben, amely az októberi összeomlást is létre hozta, hogy hatósági beavatkozásnak kellett lehetetlenné tenni további működésüket. Ezekről a hatósági és feltétlenül szükséges beavatkozásokról Rassayék úgy emlékeztek meg, mint választási visszaélésekről és ezek miatt hevesen támadták a kormányt. Kétségtelen, hogy a Rassay-pártnak a választások kapcsán a kormány ellen intézett

támadásai a Fényes Lászlót és Buza Barnát ért sérelmeket akarták szövéteni.

Az októberista minisztereknek a Rassay-párttal folytatott ez a kacérkodása azonban csakhamar véget ért. A Rassay-párt ugyanis igen hamar rájött arra, hogy sem lelkiileg, sem politikailag nem érezheti magát azonosnak azzal a politikával, amelyet Buza Barna, Fényes László és Vass János képviselnek és tudatára jötték annak, hogyha kell, erőszakkal is le kell rázniok magukról a Károlyi forradalomnak levitézlett minisztereit, ha az alkotó politika részeseivé kívánnak lenni. Megértették Vass Jánossal, Buza Barnával és Fényessel azt, hogy politikájuk kompromittálása nélkül velük semmi tekintetben sem vállalhatnak közösséget és elég kiméretlenül adták tudtukra, hogy a pártéletben nem kívánják együttműködni velük. Erre Buza Barnának, akik már előzőleg is visszautasító magatartást tapasztaltak Rassayék részéről, tényleg ki is léptek a Rassay-pártból. Annál is inkább ki kellett lépniök, mert ellenkező esetben a kizárás, bekövetkezéséről kellett tartaniok. Ugy tudjuk, hogy a Rassay-párt az októberizmustól való távolállását nyilvánosan is dokumentálni kívánja és a párt vezére Rassay Károly pártjának mai értekezletén ki is fogja fejteni ebben a kérdésben álláspontját.

Sport

„Finis.”

A testedző sportok azon ágainál, hol a küzdők egy bizonyos távolság befutását a lehető legrövidebb idő alatt igyekeznek elérni, így például az evezésnél, uszásnál, futásnál és gátfutásnál, az utolsó befejező másodpercek teljes energiával való kihasználását nevezzük „finis”-nek. Az evezésnél, a versenytől eltekintve, a csapás harmadik részét, a befejezést illetőleg a lapát kivételét a vízből szintén finisnek nevezzük. Ezzel a finissel óhajtók részletesebben foglalkozni, amennyiben ez szoros összefüggésben van az angol regatta, illetőleg a versenyvezetés világbajnokságával. A csapás három része: 1. a vízfogás (lapát vízbemártása), 2. a huzs (a lapátnak vízben való vízszintes végighúzása), 3. a finis, azaz a lapát kipattintása a vízből. A csapás e három részét a megfelelő testmozdulatok kísérik, ugymint: 1. megemelkedés, 2. a szlajdinggal (mozgóülés) hátramenés, a mi térdnyújtással történik és 3. a svengolás, azaz a kissé hátradó felsőtest lendületes felemelkedése és nyújtott térdrel való előre hajlása. Hogy a lapátkezelés tökéletes legyen, a kar- és csuklómozdulatokat kell kifogástalanul végrehajtani és pedig: 1. a karhajlítást, 2. a csuklóforgatást, 3. és karlökést.

A vízfogással egyidőben történik, illetőleg egybeolvad a megemelkedés, a huzással a hátramenetel a szlajdinggal (sliding sets) vagyis az ülésel és

harmadszor a lapát kipattintással olvad egybe a csuklóforgatás, karlökés és a svengolás, mit nyomban követ az előre hajlás. A csapás e harmadik része a finis. Vagyis csuklóforgatás, karlökés, svengolás. Az ortodox stílus (Oxford, Cambridge) a vízfogásra fordította a legnagyobb erőt, ezzel szemben az újabb irány a finist kultiválta. Ezeket kellett megismertetnem, hogy megérthessük a „Pannonia” regatta-egylet legújabb stílusát, amit az egylet jelenlegi amatőr tréner: dr. Csik Lajos egyetemi tanársegéd ismertetett és tett közzé az „Árbóc”-ban. Szerinté ugyanis a két stílus közül, t. i. 1. a vízfogás, 2. a finis, egy harmadik van hivatva, hogy a világ legjobb nyolcasának a babérokat arassa. Mert tekintve, hogy a Pannonia nyolcása a tavalyi világversenyen a legjobbakkal egyenlőnek minősítették, pedig vízfogással dolgozott, az új stílussal való erős tréning meg fogja hozni a legnagyobb dicsőséget a Pannonoknak, hogy verni fogják a világot. Dr. Csik érveléseit a fizika megdönthetetlen szabályaival erősíti. Így pld. a vízfogással dolgozó ortodox stílust megdönti azzal a fizikai törvénnyel, hogy a mozdulatlan test mozgásba hozásához nagyobb erő kell, mint a mozgó test mozgásának fokozásához. Ez áll a kisebb és nagyobb sebességgel mozgó testekre is. A hajó a vízfogás-kor a legkisebb sebességgel halad, míg a legnagyobb a finisben. Tehát a finisbe kell a legtöbb erőt beadni, hogy a leggyorsabb menetben is fo-

kozzuk a hajó sebességét. Vízfogás, erős huzás, teljes erő a finisben, ebben látom a Pannonok stílusát. A jövő eredménye fogja eldönteni, hogy helyes-e? Strifler Ferenc, tanár.

— **Atletika.** Az AAC. pénteken, Kisasszonynapján rendezte meg hagyományos atletikai versenyt. Részletes eredmények a következők: Ifjúsági és női számok: 100 m. síkfutás ifj.: 1. Varsányi (TAC.) 11.8 mp. 2. Bergenthal (TAC.) 3. Biró (Kinizsi.) 80 m. nők részére: 1. Lippich (AAC.) 12.2 mp. 2. Bihary (AAC.) Magasugrás nők részére: 1. Lippich (AAC.) 120 cm. 2. Bihary (AAC.) Junior és senior számok: 100 m. síkfutás (vándordij): 1. Péter (KAC.) 2. Steinfeld (Hakoah.) 3. Schiller (AAC.) 200 m.: 1. Steinfeld (Hakoah.) 24 mp. 2. Zimmermann (TAC.) 3. Schiller (AAC.) 400 m. II. oszt. 1. Kormos (KAC.) 57.6 mp. 2. Korom (VSC.) 3. Klein (Camp.) 800 m. junior: 1. Kormos (KAC.) 2 p. 14.2 mp. 2. Márton (VSC.) 3. Pálincás (Camp.) 1500 m. (vándordij): 1. Schwelengraber (AAC.) 2. Márton (VSC.) 3. Kozovits (TAC.) 200 m. gátfutás junior: 1. Barabás (VSC.) 30 mp. 2. Hady (AAC.) 3. Hehs (AAC.) Svéd staféta (100×200×300×400) 1. KAC. csapata 2 p. 13 mp. 2. AAC. csapata. 3. Camp csapata. 30 km-es távgyaloglás: 1. Höhn (AMTE.) 3 óra 7 p. 32.4 mp. 2. Mórotz (AMTE.) 3. Mihók (MTK.) Súlydobás: 1. Dávid (KAC.) 12 m. 40 cm. 2. Péter (KAC.) 10 m. 81 cm. Gerelyvetés junior: 1. Barabás (VSC.) 41.75. 2. Pálincás (Camp.) 40.05. 3. Schiller (AAC.) 33.23. Discosvetés handicap: 1. Hehs (AAC.) 43 m. 65 cm. (9½ m. előny.) 2. Bojm (Univ.) 41 m. (5¼ m. előny.) 3. Dávid (KAC.) scratch 40 m. 40 cm. Rudugrás: 1. Vajna (KAC.) 3 méter 04 cméter. 2. Gencsy (AAC.) 2 m. 88 cm. 3. Barabás (VSC.) 2 m. 88 cm. Magasugrás: 1. Páll (AAC.) 171 cm. 2. Russu (Unirea) 171 cm. 3. Péter (KAC.) 171 cm. Magasugrás ötös csapatversenyben (vándordij): 1. AAC. (Hady, Hehs, Török, Schiller, Páll) 158 m. 4 cm. átlag, összesen 792 cm. 2. ATE. csapata.

Aradi kereskedő Bécsről.

(A rémhírek városa.)

Íde s tova egy hete, hogy a bécsi nyomdai munkások beszüntették a munkát és Bécsben nem jelennek meg a lapok. Az újságolvasáshoz szokott bécsiek kellemetlenül érzik a sztrájk következményét, ami főként abban nyilvánul meg, hogy napilapok híján a legképtelenebb rémhírek kelnek szárnyra. Egy aradi kereskedő, aki ma érkezett haza Bécsből, az alábbiakat mondotta az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— Az osztrák főváros teljesen megbénult, amióta nyomdász sztrájk van és nem jelennek meg a lapok. A közvélemény elméltatása meglátszik az egész gazdasági életben: a kereskedelem pang, az ipar szünetel. Ehez még az élelmezési zavarok és a horribilis drágaság is járul. Milliomosok is napokig alku-doznak, hogy 1—2 kiló sztrához jus-sanak. A bécsiek most kezdenek bizni valutájukban, különösen amióta Seipel kancellár londoni tárgya-

lásai után az osztrák korona valamit emelkedett. Bécs ma a rémhírek városa. A napokban az a hír terjedt el, hogy Marienbadban meggyilkolták Sándor szerb királyt. Sokan elhitték a hírt, mert a lapok nem jelentek meg és így nem lehetett megcáfolni. Természetesen hamarosan kiderült, hogy a híresztelés alaptalan. Az emberek napról napra tértek a dolog felett, hogy helyet adjanak más rémhíreknek. Most azt beszélik az egész városban, hogy a bolsevizmus kitörése csak órák kérdése. A szimptomák ugyan nem jelentkeznek, de azért a rémület mégis urrá lett az osztrák metropolison, amely a magyar rémuralom ismeretében jogszerűen retteg a Kommüntől.

A román állampolgárság

(A belügyminiszter, új rendelete.)

A román állampolgárság megszerzése mindezekelőg ugyiszólván lehetetlen nehézségekbe ütközött. A romániai törvények értelmében ugyanis az állampolgársági kérelmek elintézése a parlament elé tartozik, amely azonban fontosabb teendőkkel van elhalkozva, sem hogy személyi ügyekkel bajlódhassék. Az idők folyamán ilyen módon sok ezer és ezer kérvény gyűlt össze a bucaresti belügyminisztériumban, ahol is azokat elintézetlenül hevertették. Sok szerencsétlen ember pedig, akik éppen a törvények hiányossága miatt nem juthattak hozzá a román állampolgársághoz, igen sokszor a legkellemesebb helyzetbe jutottak a hatóságokkal szemben.

Különösen sok emigráns optált a román állampolgárságra, azonkívül olyan emberek, akik az impérium átvétele után költöztek Romániába. Az utóbbi időben valóságos megrohanták a hatóságokat állampolgársági kérvényekkel, amelyeket azok véleményezés után a belügyminisztériumnak továbbítottak, ahol most dönteni fognak a kérvények ügyében.

Most rendelet érkezett a cluj központi repatriáló hivatal főnökéhez a belügyminisztériumtól, amely részlegesen szabályozza az állampolgársági kérvények sorsát. A belügyminisztérium a benyújtott kérvényeket visszaküldte a repatriáló hivatalnak azzal, hogy úgy ez, mint a később benyújtott kérvények függőben tartandók néhány hétig. Akkorra ugy a megyékben, mint a nagyobb városokban megalakulnak a belügyminiszteri bizottságok, melyek az állampolgársági ügyeket átveszik és azok felett a kisebbségekre vonatkozó párisi egyezmény értelmében dönteni fognak.

— Áresés lesz Németországban. Berlin. A Stines-érdekeltség összes gyáraiban plakátok óvják a gyárnak személyzetét attól, hogy spekuláció céljából árukat halmozzanak fel, mivel az árak minden valószínűség szerint esni fognak.

Moldován tanfelügyelő jubilál.

(Negyven év a kultúra szolgálatában.)

Jubileum ünnepe van Moldován József vármegyénk királyi tanfelügyelőjének.

Életcéljának, törekvéseinek szép palmaágát kapja ma abban az ünnepeltetésben, melyet Arad város és vármegye tanítói serege egy diszközgyűlés keretében nyujtanak. abból az alkalomból, hogy negyvenévi működését most töltötte be. Negyven év óta becsületes munka, erős kötelesség-érzet, példás szerezénység és a közügyek önzetlén szolgálatával jár colt.

Negyven évvel ezelőtt le nem hanyatló lendülettel fogott a néhez munkához. Dolgozott erős akarattal az átlagon túlemelkedő izmos tehetséggel, fáradhatatlan szeretettel. És mindent, amit szerzett: általános közbecsülést, díszes állást munkaszeretetének, érző szívének köszönhető.

Az átalakulás nélkül viszonyában nálánál külön nem kerülített volna e sok körültekintést igénylő állásra. Gondolkodó és megértő lélekkel vette át hivatalát. A jóakarát őszintesége esillogott szándékán, rajongó vágygally, de megingathatatlan alapon állva, pontossága, rendszeretete, rendkívüli munkaereje teremteték meg azt, hogy nem hagyta meglazítani, meglassított mederbe teregni a népművelés haladását, minden zökkenő, a háboru pusztítása, romokat mutató képe után is egyedül az iskolát tartotta a szellemi műveltség templomának s igyekezett azt a helyzet-hez mérten mindenütt megépíteni.

Már hivatali átvétele előtt valotta és állta azt a francia oiv és mondatát minden nép annyit ér, a mennyit tanítói érnek. Rajta volt, hogy a tanítónak tisztességes munkájáért tisztességes fizetés járjon. Körültekintőn választotta meg munkatársait, széles munkakörön mozgó hivatalában objektív elbírálással intéz el egy pedagógiai, didaktikai, mint személyi ügyeket, a különféle felmerülő esetek, túlfestett panaszok szövénységesebb állapotokon gyakorlattal ráteremtettséggel lát kereszttül. A tanítói gyűlésekre módszer-tani előadásokat véteft fel tanügyi kérdések, módszerek tránt, így akár érdeklődést támasztani, hogy egymástól tanulva — egyoldalúvá a tanítás ne váljon, mert ennek az iskola vallhatja csak kárát. Iskola látogatásai alkalmával nem annak a rideg féltelmes embernek jelenik meg, hanem a gyermeket szerető, a bizalmat hamar megnyerő nyájas embernek, aki meglátja a hiányt az elnagyolt munkának vagy avult módszernek tarthatatlanságát.

Hivatali munkájával karöltve jár társadalmi munkássága is. Szónoknak is kitűnő. Retorikailag kifogástalan tömör beszédeket tart.

Rövid életrajzát a következőkben ismertetjük: Aradon 1863 szeptember 16-án született. Iskoláit: magyar polg. iskolát, gör. kel. román tanítóképzőt Aradon végezte. 1882-ben Lugosra választották tanítónak. 1887-ben került Aradra a görög keleti iskolához. 1898-ban igazgató lett, az Egyház

nál Titkossági jegyző, az esperesi hivatalban mint kiegészítő működött. Az aradvidéki felekezeti tanítók egyesületének 1890 óta jegyzője, 1898 óta titkára, 1900 óta alelnöke, majd 1906 óta elnöke volt, 1906 óta tagja a szentszéknak. Gazdag szakirodalmi munkát fejtett ki. Könyveit nemcsak Aradmegyében, de egész Erdélyben használták és használ-

A katolikus főgimnázium

küldöttsége hazatért.

(Helyiségkérdés és a nyilvánosság jog. — Elhalasztódott a döntés.)

Tegnap érkezett vissza Bucarestből az a küldöttség, amely az aradi katolikus főgimnázium ügyében interveniált Anghelescu közoktatásügyi miniszternél. A küldöttség tagjai: Zima Tibor országgyűlési képviselő, dr. Lakatos Ottó minorita háziönök, dr. Velcsöv Géza az aradi katolikus hitközség ügyésze és Boros Iván hitközségi titkár voltak. A küldöttség három ízben, hétfőn, kedden és szerdán kereste fel a minisztert, aki mind a háromszor egyegy fél óráig tárgyalt a küldöttséggel. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott dr. Lakatos Ottóval, aki a következőket mondotta a bucaresti küldöttség utjáról:

— Két kérelemmel fordultunk a közoktatásügyi miniszterhez. Az egyik az volt, hogy még ebben a tanévben hagyja meg a katolikus főgimnáziumot eddigi helyiségében, a másik pedig a katolikus főgimnázium nyilvánossági jogának visszaadása. Az épület kérdését forszíroztuk jobban mert a tanév kezdetén ezt kell elsőrendű kérdésnek tekintenünk. A nyilvánossági jog visszaadását is kértük, de ezért a kérdésért most nem akartuk feláldozni azt a lehetőséget, hogy az első kérelem teljesítve lesz. A miniszter kijelentette, hogy ő a legmelegebben érdeklődik az aradi katolikus főgimnázium ügye iránt és az épületre vonatkozó kérést teljesíthetőnek és teljesítendőnek tartja. Azonban a kérdés elintézése nem az ő közvetlen hatáskörébe, hanem a cluj (Kolozsvár) közoktatásügyi vezérigazgatóság hatáskörébe tartozik és ezért felhívta a küldöttséget, hogy kérelmeik elintézése céljából odaforduljanak. A miniszter bár a legjobb indulatáról tett tanúságot, a katolikus főgimnáziumról mindvégig csak mint magánintézettről beszélt. A miniszter a régi királyságbeli állapotok szemüvegén keresztül tekinti az ügyet, ahol csak állami és magániskolák léteznek, ahol nemzetiségi kérdés, kisebbség nincsen. Ő elismerte a felekezeteknek az iskolafenntartási jogát, de csak úgy, hogy csak magániskolákat tarthatnak csak fenn. A miniszternek azon válasza következtében, hogy az engedélyezés iránt a cluj közoktatásügyi vezérigazgatósághoz forduljunk, felkértük Zima Tibort, hogy járjon el ez ügyben a vezérigazgatóságnál. Zima a legközelebbi napok

járak. Az elemi iskola mindegyik osztályára írt olvasókönyvet, az I-ső oszt. részére kétféle ABC-t, a magyar nyelv tanítására román tannyelvű iskolák számára olvasó és nyelvtan könyveket. Az ABC-s könyveit praktikus rajzaival tette kedvessé és életteljesebbé, de minden évben, mint vizsgabiztos szerepelt. „Tanítók Egyesülete” címen lapot írt, szerkesztett és vezetett. 1919 május havában vette át Arad és Aradvármegye tanfelügyelői hivatalát.

ban ebben az ügyben Chujra utazik, hogy ott a tárgyalásokat befejezze. A kedvező eredményre annál nagyobb kilátás van, mert Matelu közoktatásügyi vezérigazgató a küldöttségjárásakor szintén Bucarestben tartózkodott és így a miniszter indulatáról személyesen volt alkalma meggyőződni.

Barabás verset írt.

Verses köszöntő egy újszülötthöz.

Minden ember ifju korában ott volt a sötét pont: valamikor verset írt. Sokan szégyenlik ezt, többen azonban büszkék ifjukori zsenéikre. Azt természetesen mi sem tudtuk, hogy dr. Barabás Béla nemcsak fiatal korában társalgott a muzsákkal, hanem most galamb-ész hajjal, ekkeseredett politikai túsák után is pengeti a lantot. Dr. Barabás Béla a múlt hónapban egy örvendetes családi kurtának esemény alkalmából köszöntő verset írt a Halmay Bakonyi Kálmánnak. Sikertelt a kedves poemát megszerezniünk, amelyet itt közlünk:

BAKONYI KÁLMÁNNAK.

— 1922. augusztus. —

Szállott szeretszéllel
A kedves örömhír:
Halmay Curidán
Pólyában baba sír.

Sirjon, mosolyogjon
És Ti örvendjétek
Boldogságot hozott
E várva várt gyerek.

Apának üdvözlé
Mamának mindene,
Jó nagyszüleinek
Rég hallott szép zene.

Legyen erős, okos
Kis Bakonyi Kálmán
Isten szeme, rajta,
Ebrenlétén, álman.

Fia lett a csöppség,
Áldom az áldóját!
Most aztán kis lánynyal
Várijatok a gólyát.

Dr. Barabás Béla.

A levél elment az örömtől hangos Halmay-kurriába. De ez a levél nem valami közönséges episztola, mert a versíró politikus a borítékra kedves, humoros verses sorokat írt imígyen:

Menjen a levelem

A simándi utra,

Portót nem teszek ró

Odatoldi puffra.

Küldi Bakonyinak

Vén Barabás Béla,

A ki nemcsak prózát,

Verset is ír néha.

Eloolvassa a fenti rigmusokat, megállapíthatjuk, hogy, aki már megette kenyere javát, mint dr. Barabás és így tud verselni, az ne pártoljon el a muzsáktól, hanem társalogjon velük minél gyakrabban.

Uj kereskedelmi egyesület alakult Aradon.

(Romániai Kereskedelmi Tanács.)

Az aradi kereskedelem reprezentánsainak egy része ma délután 5 órakor összegyűlt a városháza kis tanácstermében és megalakította a romániai kereskedelem egyik igen fontos intézményét Aradon: a Romániai Kereskedelmi Tanács aradi fiókját. Az ülésen Ádám György a Viktoria Takarékpénztár vezérigazgatója elnökölt és részletesen ismertette a kereskedelmi tanács célját és törekvését. A kereskedelmi tanács 1914 óta működik Romániában és eddig 3 millió tagot számlál. A kereskedelmi tanácsnak az a célja, hogy a kereskedők érdekeiben minden esetben eljárjon és parkodjon segíteni az illetékes fórumoknál a kereskedők sérelmein. Az ülésen lelkesedéssel fogadták az elnök előadását és egyhangúlag kimondták a kereskedelmi tanács aradi fiókjának megalakítását. Ezután a tisztikar megválasztására került a sor és egyhangúlag a következőket választották meg: ügyvezető elnök Ádám György a Viktoria takarékpénztár vezérigazgatója. Védnökök: dr. Marcus Mihály prefektus, dr. Robu János főpolgármester, Margheanțu Titusz pénzügyigazgató és dr. Nasta Viktor a Banca Nationala aradi fiókjának igazgatója. Alnökök: Papp Illés a Banca Centrala igazgatója, dr. Baross Lajos az Andrányi cég belfüggetlen tagja és Adler Andor nagykereskedő. Pénztárnok: Vlăd Sándor nyugalmazott ezredes. Főtisztviselők: Sándor Valér nyugalmazott ezredes, könyvtáros Cristia Demeter. Igazgatósági tagok: Popoviciu György, Verbos Nándor, Nemess Géza, Schreier Viktor, Weiss Károly, dr. Ecs Géza, Lázár Jenő, Domán Sándor, Eászló Dezső, Seidner Sándor, Fejér Gábor, Deutsch Károly, Vulcu I. Maxim, Eászár Kornél, Fodor Gyula, Goldschmidt Sándor, Hargittay Bertalan, Palkó Lázár, Bartal August, Cenzorok: Antonescu Virgil, Paragó Rezső, Constantin N., kiséítő cenzorok: Pacuraru C., Tatu N., és Ritoók Lajos. Kiküldött tanácsos dr. Schul Armin. — Tisztelettel köszönik dr. Pap Tivadart, dr. Sin

ger Lajos és dr. Farkas Sándor. A vezetőség megalakulása után a tanács tagjai felkérték az igazgató-

ságot, hogy az egyesület szervezése érdekében hathatós munkát fejtsen ki.

Uj építkezések Aradon. (Tervek megvalósulás előtt.)

Nemrég foglalkozott az Aradi Közlöny az Acsev nagyszabású tervével, amely szerint az Acsev palota mellett egy három emeletes bérházat épít tizenkét lakással. Az Acsev igazgatósága ma nyújtotta be az építési tervét a város építészeti bizottságának. Terv szerint ha a város az építkezési engedélyt rövidesen megadja, az építkezéshez még az idén hozzá fogna. A bérház építésének befejezését jövő év tavaszára remélik. A bérpalotában 12 Acsev tisztviselő kap kényelmesen berendezett modern lakást.

Az Acsev építési tervétől kívül egy érdekes nyári-arenának az építési terve fekszik a mérnöki hivatalban. Az Uránia és Apolló mozgó színházak igazgatósága nyújtotta be az építkezés iránti kérvényt. Az Aréna tervét Steiner József aradi műépítész készítette. A terv szerint az aréna egyiptomi stílusban mozielőadások céljaira épülne a Maros partján, a Neptun fürdő és a Maros evezős egyület helyisége közötti téren. Az aréna fedetlen lesz és 1500 személy befogadására készül. A vállalkozók felajánlották, hogy az arénát husz év után átadják a városnak. Azonkívül előadásoként 200 lei összeget hajlandók a város házipénztárába befizetni. Az Aradi Közlöny munkatársa érdeklődött illetékes helyen a város felfogásáról az új mozi építkezésére vonatkozólag és a következőket tudta meg:

— Az építési terv meg nem ke-

Irodalom és művészet.

Az új szezon megnyitása.

(Hamburgi menyasszony.)

Szezonnyitó előadás. Az aradi közönség kitett magáért és csüörtök este nemcsak nagy számban, de pontosan is jelent meg. — Nyolc órakor minden hely elfoglalva. A várakozás nagy: új darab és új tagok bemutatkozása. Negyed kilenckor már nagy az izgalom, mert még sem zene, sem a vasfüggöny fölgödülése. Fél kilenckor a helyzet változatlan. A közönség türelmetlensége tetőfokra hág. Hasztalan provokálják zajos tapsok az előadás megkezdését. A dirigáló szék — Csányi mester széke árván áll még — s a vasfüggöny sem mozdul. Háromnegyed kilenckor aztán végre megkezdődik az előadás. Szezonnyitóra és premierre az ilyen késői kezdet semmiesetre sem jó hangulatcsináló és igazán nem amlatos a közönség idegeit ilyen próbára tenni. Annál kevésbé, mivel a kenyéért való nehéz küzdelem ugyanis elnyúl a ma emberének az idegeit.

rült az építészeti bizottság elé így a tanács sem tárgyalhatta. Valószínű, hogy a tanács megengedi az új mozi építést azzal a kikötéssel, hogy az nem érinti a város harmadik moziengedélyét. Valószínű az is, hogy a város kevésnek fogja találni az előadásoként felajánlott 200 leit.

Uj építkezés folyik még Aradon a str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) elején. Amint megirtuk Goldschmidt Sándor bankár megvette báró Bánhidyt Antal féle házat. Az épület renoválása már megkezdődött. A földszintes házra egy emeletet építenek, amelyben több lakás áll majd a közönség rendelkezésére.

Az építészeti bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott a str. Metianu (Forray utca) elején levő áru sító bódékkal és úgy találta, hogy azok építészeti szempontból kifogás alá esnek. A városi tanács ma figyelmeztette az ottani árusítókat, hogy bódéikat a bizottság által meghatározott terv szerint alakíttassák át.

A Minorita palota előtti fasor végén egy dohánynemű-bódé felállítására kért engedélyt De Vist Sándor nyug. ezredes. Az uttest másik oldalára, a Kocsisand végére egy hasonló bódét terveznek különféle cikkek árusítására. Mindkét bódét csinos, izléses terv szerint építenék fel. Arról is értesültünk, hogy a Széchenyi gőzmalom felépítéséhez is rövidesen hozzákezdnek.

Róna igazgató operettújdonosságát választott szezonnyitónak. Valami komoly darab méltóbb vezetője lett volna az új színházi évadnak. A publikum magára veszen, ha Róna célszerűbbnek látta, operettel kezdett. A „Hamburgi menyasszony” tárgyat — mint a színház is jelezte — Pékár Gyula „A köcsönkert kastély” című vígjátéka szolgáltatta. Librettóját Kulinyi Ernő írta, zenéjét Vincze Zsigmond szerzte. A darab maga sem tartalmilag, sem zeneileg nem szenzációs. Jó középtermés. Galetta Ferenc gróf choltay-Choltay Bálint szerepében mutatkozott be az aradi közönségnek, mely tapsokkal üdvözölte, amint kilépett a színpadra. Az aradi színpadnak az az új művésze csinos, rokonszer ves megjelenés, hangja, melyet biztosan kezel, kellemes, játéka is művészi. Galetta, László Andorért minden tekintetben tisztességes kárpótlás s Róna Dezsőnek előreláthatólag nem lesz oka megbánnia, amiért őt szerződtette. Nem tulságosan szerencsés volt Balogh Bókának, mint újonnan szerződ-

tett táncossubrettnék bemutatkozása. Játékában van valami kabarészerű, amiről a saját érdekében is jó lesz leszoknia. Tánctechnikája kiváló, minden mozdulata precíz, temperamentumából azonban mintha hiányoznék a belső őszinteség, a természetesség. Ennek hangja kellemes, ugyanez azonban nem mondható el beszélő hangjáról, mely nem eléggé sima. A publikum önkéntelenül is összehasonlításokat tett Szeghő Lili-vel s ez az összehasonlítás nem Szeghő Lili hátrányára ütött ki. A harmadik új tag, Madarász Margit, Lucicipici szerepébe ugrott be. Róna majd csak akkor mondunk véleményét, ha valami érdemlegesebb szerepben jut szóhoz. A címszerepet, Cotikát, Horváth Mici kreálta. Őt az aradi közönség már rég ismeri és szereti. Werner Hermann, a hamburgi műllomos kereskedőt Inke Rezső játszotta a tőle megszokott természetességgel és művészettel. Tibor Lóri (Amália) jól illeszkedett bele az összejátekba. Selmezi Mihály Kristóf szerepében iparkodott megfelelni feladatának. Nem az ő hibája, hogy ezt az alakot túlzottan elrajzolta a szerző. Anasztázia grófné szerepét jól megjátszotta Follinuszné. Csányi Mátyásról nem mondunk újat, ha dicsérettel emlékezünk meg az ő precíz dirigálásáról. (s. j.)

Heti műsor. Hétfő: Hamburgi menyasszony. Galetta Ferenc fellépésével. B. bérlet. Kedden: Uj gettó (bemutató előadás.) Bérletszünet. Szerda: Hamburgi menyasszony. Galetta Ferenc fellépésével. C. bérlet. Csütörtök: Luxemburg grófja. Galetta Ferenc fellépésével. A. bérlet. Péntek: Tüzek (bemutató előadás.) B. bérlet. Szombat: Tüzek. C. bérlet. Vasárnap d. u.: Málnás Miska Galetta Ferenc fellépésével. Este: Tüzek. A. bérlet.

Aradi színész-sikere a sátmári színtársulatnál. B. Tompos Ella, az aradi színház volt kitűnő drámai művésznője, Szabadkay József sátmári színtársulatához szerződött drámai szendének. Első fellépte a társulat jelenlegi állomáshelyén: Carei-Mareban (Nagykárolyban) volt, ahol a „Hattyu” címszerepét játszotta szép sikerrel. Az ottani lapok a legnagyobb elismeréssel írják róla.

Nagy Géza modern fényképész az Aradi Polgári Takarékpénztár épületében levő műtermében naponta személyesen eszközöl főlvételeket.

A színházi iroda hírei. A Hamburgi menyasszonyt a közönség általános óhajára jövő héten is műsoron tartja a városi színház. Pénteken este a budapesti Magyar Színház sláger-darabja, a Tüzek kerül előadásra. Hans Müller darabja szenzációként hatott Budapesten. Az aradi városi színház igazgatósága gonddal készül a bemutatásra. A darabban mutatkoznak be a társulat új tagjai: Jávor Alfréd és Harmath Mari. Jegyek az összes előadásokra a színházi pénztárnál kaphatók. — Az aradi színház drámai együttese nagy apparátussal készül a kedd este bemutatandó Herzl-dráma bemutatására. A darabot Darvas Ernő rendezte, ő játsza ugyancsak a dráma vezető szerepét.

repeinek egyik legnehezebbjét, Wassersteint. A fő női szerepet Tökés Anny, a társulat ujonnan szerződött drámai tagja alakítja. Neki ez lesz a bemutatkozása is ezúttal az aradi közönség előtt. A többi vezetés szerepek Tibor Lóri, Gellért, Follipusz, Sipos; Inke, az ugyancsak ujonnan szerződött Jávor Alfréd és Kallós kezeiben vannak. Hatalmas szenzációja az estnek az aradi művész kvintet fellépése. Hofmann Magda, Molnár Erzs, dr. Ungár Imre, Kell Rezső és Fülöp Sándor Goldmarck g-möll kvintettjét játsszák. Főlépésüket máris óriási érdeklődés előzi meg. Az estélyen dr. Marton Jenő, az Új Kelet szerkesztője mond bevezető konferanszot és Lorbeer Ilona, a cluji magyar opera művésznője, operáriákat énekel.

A szezon favorit táncái: a Tango Milonga és a szalon Shimmy. Bérgy Ilona okl. tánc tanárnő, ki a napokban külföldi tanulmányjáról hazatért, ezt a kedves hírt hozta a tánc kedvelőknek. E táncokon kívül tanítja még a Chuchut, Pavian Javat, Capriceriot és a francia valcert, stb. Jelentkezések: Str. Gozdu (Szt. István-u.) 10.

Német—belga tárgyalások.

(A kisanant és Magyarország.)

BERLIN. A jóvátétel kérdésében Németországba küldött belga delegátusok a tárgyalásokat félbeszakították és újabb utasítások elnyerése végett visszautaztak Brüsszelbe. Tudvalevő, hogy a német tárgyalásokon Stinnes is megjelent, aki közvetítő szerepet játszik a tanácskozásokon. Mögötte pedig egy angol-német konzorcium áll, akik az ősszel egybegyűlő újabb jóvátételi konferencia érdekében oda hatnak, hogy a konferencián Amerika is részt vegyen. (Rador.)

PRÁGA. A kisanant külön népszövetségi programjáról a beavattottak azt állítják, hogy a kisanant elvben nem fog ellenszegülni Magyarországnak felvétele ellen. A kisanant a felvételt tárgyaló ülésen azt fogja kívánni, hogy állapítsák meg Magyarország mennyiben tett eleget a békeszerződés rendelkezéseinek és a felvételt ahhoz a feltételhez kívánja köttetni, hogy Magyarországon antimonarchikus kormány alakuljon. Az az általános vélemény, hogy a kisanantnak a népszövetség tanácsában való képviselőre nézve kedvezőek a kilátások. Ugy, hírlik, hogy a marienbadi tanácskozáson Nincstés jugoszláv külügyminisztert jelölték ki erre a célra.

Összehívják a parlamentet. Bucuresti. A kamara rendkívüli ülését összehívták. A kormány a rendkívüli ülésnek elé három törvényjavaslatot terjeszt, még pedig: a királyi család civilistájának felemelése; a kincstári bonok lebélyegzési feltételeinek megváltoztatása és a tisztviselők fizetésjavítására szükséges hitel megszavazására vonatkozó törvénytervezeteket.

HIREK.

Miniszterek Aradon.

(Fontos tanácskozások.)

Pénteken hajnalban a timisoarai (temesvári) vonattal Aradra érkezett Vaitolau Arthur belügyminiszter és Mosoiu Traján közlekedésügyi miniszter. A miniszterek az aradi állomáson szalonkocsijukban töltötték az éjszakát és reggel kezdték meg hivatalos látogatásaikat. Mosoiu tábornok az üzletvezetőséget és az Astra-gyártelepet kereste fel. Az Astra-gyár, ugyanis, amőta állami munkák részére foglalta le a kormány a közlekedésügyi miniszter által rendelkezése alá tartozik. Már meg is történt az új vezetőigazgató kinevezése egy regáltbéli főnökök személyében, aki a napokban foglalta el állását. Vaitolau belügyminiszter a vármegyei prefektúrán folytatott rendkívül fontos tanácskozásokat, amelyen az aradi prefektuson kívül a cluji (kolozsvári), timisoarai (temesvári) és a hunyadmegyei prefektusok is részt vettek. A tárgyalásokon nagyfontosságú aktuális belpolitikai kérdések megoldásáról volt szó. A megbeszélések eredményét nem közölték a nyilvánossággal. A miniszterek főlegkor a görög keleti püspök vendégei voltak, a hol megebedtek. Fél három után Timisoara (Temesvár) felé elutaztak. A hírlapíróknak az aktuális és közérdekű helyi vonatkozású kérdéseikkel, valamint a koronázással és az ellenzék magatartásával összefüggő érdeklődésekkel nem volt alkalmuk a miniszterek elé járulni.

Hivatalos beadványok a kisebbség nyelvén. Timisoara. Szombat délelőtt tisztelgett a németek különsége Gneorghievici Lacuán, az új főpolgármester előtt, aki az eléje terjesztett kívánságokra kijelentette, hogy a város minden hivatalához minden kisebbségi nemzet beadványait a maga anyanyelvén adhatja be. Megígérte továbbá, hogy legközelebb a városi bizottságokat is ez elv figyelembevételével fogja összeállítani.

Arad lisztellátása. Az aradi pékmesterek dr. Robu János főpolgármester jelenlétében, tegnap értekezletet tartottak a városházán. A főpolgármester ismertette a lisztrendeleletet. A pékmesterek kijelentették, hogy számításuk szerint a legújabb lisztárak alapján a fehér kenyér kilóját 6 és a barna kenyér kilóját 4 leírt tudják árúsítani. A pékmesterek felkérték a főpolgármestert, hogy sürgősen intézkedjen, hogy a maximális áron megjelölt lisztmennyiséghez jussanak, mert különben kénytelenek lesznek a kenyér régi áron árúsítani. A főpolgármester ma délelőtt az értekezlet alapján felterjesztést tett a bucaresti lisztforgalmat ellenőrző hivatalnak és kérte, hogy a maximális árú liszttel Aradot mielőbb lássák el.

150 centi seális tiszta gyapja angol férfi ruha szövetek és női kabát-kelmék 190 leírt kaphatók Strasser dívatáruházában, szemben a Lutheránus-templommal.

Atutalások jutányosan és pontosan eszközöl a Lloyd-Bank (Minorita-templommal szemben.)

Atlantica kávé- és tea-behozatal telefonszáma ismét 609. (és nem 610.)

A török békefeltételek. (Szmirna előtt folytak a harok.)

ANGORA. Trikupszt a görög hadsereg főparancsnokát, akit a törökök 500 görög tiszttel együtt elfogtak, Kemal Musztafa pasa török fővezér elé vitték. Ugyanezen a napon még tízenkét ezer foglyot ejtettek a török csapatok. Adanánál a törökök elérték az Égei tengert és Szmirnához közelednek. Ezen a frontszakaszon Manisa felé nyomulnak előre. Urgamába már bevonultak. A török csapatok eddig 700 ágyút, 950 kocsit, 14 repülőgépet és 2000 géppuskát zsákmányoltak. Az események következtében az athéni kormány lemondott. A király Kalogeropulost bízta meg az új kormány megalakításával. Párisi forrás szerint Szkuudiszt nevezték ki miniszterelnökké.

ATHÉN. A kisázsiai hadsereg főparancsnokává Ploppenakos tábornokot nevezték ki. Amikor a görögök kiürítették Flasehirt az ellenes török csapatok felgyújtották. A görög és az örménylakosságot a kiürítés előtt még Szmirnába szállították. A harctérre újabb hatalmas görög csapatereősítéseket irányítottak. A szeptember ötödiki hadijelentés szerint északkeleti irányból török portyázó lovasság találkozott a görög csapatokkal, ennek a támadását azonban rövid harc után visszaverték. A Kiosz ellen támadó török csapatok visszaverésében a görög flotta is tevékenykedett.

LONDON. A kemalista török

Felhívás a sóárusítókhoz. A monopolrevizor felhívja mindazokat a kereskedőket, akik sóárusítással foglalkoznak, hogy hétfőtől kezdődően az aradi pénzügyi szakasz irodájában vegyék át a sóárusítás lapjait.

A kereskedelmi testület internátusa ez idén is a testület saját kezelésében marad és a régi jóhírű vezetés alatt működik. A beiratásokat máától kezdve naponta délelőtt 10—12 óráig dr. Diószeghy András kereskedelmi iskolai tanár eszközli az internátus épületének I. emeleti 23. számú helyiségében és ad részletes felvilágosításokat az érdeklődőknek. Felvételnak az összes középiskolák tanulói, előnyben részesülnek a kereskedelmi fiúiskola növendékei, kereskedők gyermekei és a középiskola alsó osztályaiba járók közül azok, akik később kereskedelmi iskolába szándékoznak menni.

Fiatalkorúak bünszövetkezete Aradon. A rendőrség tegnap három kiskorú betörőt tartóztatott le, akik a detektiv-filmek és regények hatása alatt bünszövetkezetet szerveztek. A fiatalok bírósága ítélik őket feletük.

Utteleket 45 leírt 3 nap alatt visumozunk. Gyűjtőhelyek: Weinberger cipőüzlet főtér és Weisz Dávid nagykereskedése Str. Marasesti (Kossuth-u.)

E héten ügyeletes gyógyszerárak: Omescu Cornél Bulevardul Regina Maria (József főherceg-ut), Manta gyógyszerár Piata Catedralei (Thököly-tér), Berger gyógyszerár Calea Saguna (Variassy Lajos-utca.)

hadsereg folytatja előnyomulását Szmirna felé. Lovasságuk 20—30, gyalogságuk 50—60 mértékhánytra van a várostól.

BERLIN. Dsernal Mahmut, Kemal pasa bizalmasa, az angorai kormány békefeltételeiről az Új Press munkatársának a következőket mondotta:

— A török kormány a nagy harctéri győzelmek dacára megmarad a mérsékelt békefeltételek mellett, amelyeket az angorai nemzetgyűlés elhatározott. Követelik, hogy Szmirna, Kisázsia nyugati része a tengerparttal, Kelet-Thrácia és Konstantinápoly visszakapják függetlenségüket azaz török fennhatóság alá kerüljenek vissza. Az angorai kormány elismeri és biztosítja a nemzeti kisebbségek jogait.

PÁRIS. Szmirnából jelentik, hogy a török csapatoknak a város közelében történő felvonulása már megfigyelhető. A helyzet kritikus. Brock angol tengernagy kereskedelmi hajókat bocsájtott az angol lakosság rendelkezésére. A franciák és az angolok állampolgáraik védelmére csapatokat szállítottak partra. A férfi állampolgárokat felszólították, hogy szabad csapatokat alakítsanak. Musztafa Kemal török fővezér napiparancsban halálbüntetés terhe alatt megtiltotta, hogy katonái a keresztényeket a legcsekélyebb módon is zaklassák.

Házasságok. Bernhardt Slamovici és özv. Berkovics Jenőné szül. Pless Rózsika vasárnap, szept. 10-én házasságot kötnek.

Schmarda Józsa és Kanyuk János, a „Gazdák” Biztosító Intézet R. T. főtisztviselője szept. 9-én d. e. 11 órakor tartották esküvőjüket az aradi Minorita-rendház templomában. (Mindenkülön értesítés helyett.)

A Hakoah Sportgyűlés szept. 10. és 11-iki körmerkőzésén a 3 legjobb erdélyi zsidó football-csapatot látja vendégül. A szenzációsan ígérkező mérkőzések vasárnap az AAC., hétfőn a Gloria-pályán fognak lezajlani.

Két pofon a kiránduláson. Az érdekes nő kívánságai. A tábornok ur betörői, A szerelem katekizmusa, Kellemetlen ur kálváriája, Új női betegség, Az ötletes suszter, Szenzációs hírek, stb. című érdekes cikket közöl az „Aradi Fáklya” mai legújabb száma.

Az AAC.—Gloria-CFR. mérkőzés ma, 10-én vasárnap délelőtt 10 órakor az AAC. Török G.-u. (Str. Col. Sirbu) sporttelepén. Előzőleg 8 órai kezdettel a Victoria—AAC. II. vándordíj-mérkőzés.

Egy csók ügye a bíróság előtt. Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta Contrás Juon ghioroci (gyoroki) gazdálkodó ügyét, akit Novák Péterné tánc tanítónő erőszakos csábítás címén jelentett fel. Miután Novákné nem tudta állításait bizonyítani, a bíróság Contrást, aki elismerte azt, hogy Novákné bünszándék nélkül ugyan, de megcsókolta, ma becsületsértésért kétszáz leí pénzbírságra ítélte.

— Orajavitások olcsón és precizen készülnek. Reiner József, Lutheránustemplom mellett.

— Perzsaszőnyeg szövőtanfolyam Székely Zoltánné által vezetett kurzusra beiratkozni lehet Weisz és Benjamin cégnél. A kurzus a vármegyeházán lesz megtartva.

— Gyönyörű őszi ajándékok érkeztek Vándorhoz, Strada Metianu (Forray-utca.) Fekűnő olcsó árak.

— Hátszurta haragosát. Malis Alexa nagylaki sertéskereskedő hátszurta Patean István mészáros, régi haragosát. A gyilkosság kártyázásból származott veszekedés után történt. Malis Alexát a nadlaci csendőrség letartóztatta, Petránt beszéltették az aradi kórházba, sebei súlyosak, az orvosok nem biznak felépülésében.

Közgazdaság.

100 lei 8-80 frank.

Budapest 1800 korona.

Az aradi és a bucaresti valutapiacra a dollár emelkedése szembe tűnő. Egész héten 140 lei körül mozgott az ára, szombaton már megközelítette a 150-et sőt Bucarestben 151 lei volt a newyorki kifizetés. A szokol is emelkedett és ismét majdnem 5 lei az ára viszont Budapesten egyedül a szokol ára változott szombaton 83 koronáról 80 koronára, vagyis csak 444-szerese a 18 koronás leinek. A bécsi tőzsdén a lengyel márkát 10 osztrák koronában értékeltek. Ezt az arányt már a csütörtöki zürichi tőzsde átküldte. Ma ismét emelkedett a lengyel marka Zürichben. A német marka ismét 40 alá esett, a magyar korona csak 22-vel zárult ma Zürichben. Esett a szokol is, ma már csak 17 és félen áll, pedig a héten a szerdai utótőzsdén már 19 is volt.

Aradi valutaárak. (Szeptember 9.) Dollár 146, marka 13, szokol 480, dinár 150, francia frank 11, magyar korona 8. Kifizetések: Budapest 17, Bécs 540, Berlin 11, Prága 480.

Bucaresti kurzusok. (Szeptember 9.) Márka 12 háromnegyed—13, francia frank 11.80—11.90, szokol 4.90—4.95, dollár 147—148 magyar korona 7 egynegyed—7 és fél, Kifizetések: Newyork 151, Prága 5.—, Berlin 10.57, Bécs 18 és fél, Budapest 650.

Zürichi nyitás. (Szeptember 9.) Berlin 0.37.50, Newyork 527, Milano 22.90, Prága 17.50, Budapest 0.23, Zágráb 1.60, Varsó 0.075, Bécs 0.0075, lehévegett 0.00875

Zürichi zárlat. (Szeptember 9.) Berlin 0.38.50, Newyork 527, London 2351, Páris 40.85, Milano 2285, Prága 17.50, Budapest 0.22, Zágráb 1.60, Varsó 0.0775, Bécs 0.0075, lehévegett 0.00875.

Budapesti devizaközpont hivatalos jegyzése. (Szeptember 9.) Zárlat: Napoleon 8600, dinár 24.40—25.20, Amsterdám 900—930, Bucaresti 17.50—18, London 10200—10500, Berlin 175—195, Róna 98—102, Páris 180—185, Prága 78—80, Zürich 430—445, Bécs 290—300, Zágráb 610—630, Newyork 2275—2250, Varsó 31—32

Bécsi hivatalos zárlat. (Szeptember 9.) Prága 2500, Zágráb 225, Budapest 33.80, Varsó 10, Mi-

lano 3260, London 335000, Newyork 75175, Páris 5810, Zürich 14250, Berlin 56.—

Egy község elrabolt és megkerült pénze

Amikor a bolsevisták uralkodtak. — Nyilatkozik a rehabilitált jegyző.)

Az Aradi Közlöny ez év februárjában megírta, hogy az aradi törvényszék felmentette Némethy Zoltán sajtényi községi jegyzőt ama vád alól, hogy a kommunizmus idején elrabolta a község pénzét. A jegyző azonban nem elégedett meg a törvényes rehabilitációval, hanem önmaga kikutatta, hová tűnt el a pénz és hol van most. Némethy Zoltán most levélben fordult hozzánk, a melyből az alábbiakat közöljük:

A bűnügy vizsgálat során bebizonyítottam ugyan ártatlanságomat, de tisztviselői kötelesség és becsületérzéseim által sarkalva tovább akartam menni és minthát már megelőzőben is kutattam a bolsevisták (és nem általam elrabolt) 59.000 korona holléte iránt, miután ennek kivomozására sem annak idején, sem ma semmi hatósági intézkedés nem történt. Bizva igazságom megdönthetetlen erejében, hosszas és igen költséges magánymozás után a legutóbbi időkben sikerült megállapítanom a következőket, ami reagálnom készítem közleményükre:

A tanácsköztársaság iennálása idejében 1919. május hó 5-én a Magyar Általános Hitelbanknál Budapesten zárt letétbe helyeztetett 8 láda „Makó-Hódmezővársárhely-szentesi állampénztár” megnevezés alatt. E ládák tartalma a tanácsköztársaság megszűnte után 1919. november 4-én az ott működött tőrcakézi bizottság által leltározatott és az egyik ládában egy csomag találtatott „Sajtény 55856 korona 16 fillér” felirattal, amely csomagban a leltár szerint különféle nyugták és iratok, valamint 57752 korona 82 fillér készpénz találtatott. A tőrcakézi bizottság rendelkezése alapján az egész letét vagyis a 8 láda 1920. május 21-én kiadatott egy e célra kiküldött bizottságnak melynek Makó város részéről Gera Sámuel városi főjegyző, Hajdu János főszámvéveő és dr. Begitsán Emil rendőrkapitány voltak a tagjai. E bizottság a ládákat szétosztás, illetve a jogos tulajdonosainak leendő visszadását végezték Makóra szállította. Azonban a kiadás nem történt meg és mai napig tudomásom szerint nem is tett még semmi hatóság semmi intézkedést azok kiadatása iránt.

E kivomozással óhajtottam bebizonyítani nemcsak ártatlanságomat, de azt is, amivel egy hatóság sem törődött, hogy hol van az elrabolt pénz? Célomat elérve ma megmondhatom, hosszas kerülő út után Melen van egy, amint azt Sajtényből elrabolták. A mire ez uton is fel akarom hívni az illetékes hatóságok figyelmét addig is, míg a fentiek igazoló és kezeim között levő eredeti iratok bemutatásával a hatósághoz is mezteltem jelentésemet, megkönyvitve az összeg

visszaszerzését, a mi annál is inkább szükséges, mert ez összegben hennfoglaltatik egyfelől 16.000 korona hadi segélypénz, a mi éppen a legtöbbet szenvedő hadiözvegyek és árváktól, másfelől 22.910 korona 49 fillér, mely összeg a gazdáktól, mint a budapesti ellátatlanok részére 1919. március 5-én hatóságilag rekvirált 27603 mázsa buza mai napig is kifizetetlen ellenértéke raboltatott el a bolsevisták által.

Mozi.

„A tizennegyedik” című része az Apollóban. A Star-filmgyár remeke minden várakozást felülmúlt már az első részében. Fordulatos, változatosokban gazdag meséje a legkiválóbb művészek interpretálásában oly elsőrangú műelvezetet szerzett a közönségnek, amely sokáig emlékezetes marad. Az első résznek minden tekintetben méltó folytatása a második rész, amelyet szombaton vetített első ízben az Apolló színház. Sandy Jeffries ebben a részben még pompásabb alakításra nyújt alkalmat Petrovich Szvetiszlávna, aki már az első részben nyújtott művészetével is elbűvölte a közönséget. Ebben a részben a női főszerepet a végtelenül bájos Loth Ila és Thea Worth alakítják. A rendezés még az első részénél is precízebb munkával végzi teendőit. Ezek az eszközök szerezték meg azt a valóban forró sikert, melyet a darab már a szombati bemutaton is aratott. A kitünő kép ezen második része még vasárnap és hétfőn marad az Apolló műsorán.

„A XI. parancsolat” — bemutatja vasárnap az Uránia színház. A Motiam Picture Corp. páratlanul érdekés témát felölölő képe az a film, amelyet vasárnap vetít első ízben az Uránia. Amit Mózes kifejezett tiz parancsolatjából, azt felfedezték maguknak a leányok, de aki véletlenül nem jön ezen parancsolat nyitására, az esetleg egész életére a bűntudással fizet. A XI. parancsolat Chester Dóra tragikus megpróbáltatásának a fel, aki szintén nem ismerte a tizparancsolatot. Chester Dóra tisztviselő, aki szerelmes és a férfi áldozatává válik, a kép kezdete, amely azonban egészen eredeti fordulatokon keresztül vezet bennünket. A kitünő kép iránt óriási az érdeklődés, ami érthető is, hisz a legvalóbb életből meríti tárgyát. A képet vasárnap első ízben vetíti az Uránia, azonban hétfőn és kedden is műsorán tartja.

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF

felel.

Cenzurát: Dr. Romul Magyar.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Értesítés!

Értesítem az úri hölgyeket, hogy közönséget, hogy

Őszi divatlapjaim

is megérkeztek.

Teljes úsztelettel: 4280

Nyemez Gyula

Strada General Gligorasescu (Tabajdi Károly-utca) 1. Tanuló fia és leánya is felvételt.

Üzletfelosztás!

A Brünni Posztó és Szövetraktár feloszlik!

Az áruházzal és üzletberendezés a legolcsóbb árban lesz eladva.

Tisztelettel: Spitzler, Zeiner és Seiler Arad, Strada Metianu (Forray-utca) 20 szám. 11749

Értesítem tisztelt vevőimet, hogy az eddigi Spitzler, Zeiner és Seiler cég, Brünni Posztóraktár Str. Metianu (Forray-utca) No 20/c felszámol és a felszámolás után ugyanazon üzlethelyiségben az az elött is vezetett posztó- és szövetraktáramat tovább folytatni fogom.

Tisztelettel: Zeiner Józsefné szül. Bródi Katalin aradi lakos.

Értesítés!

Van szerencsénk tudatni a n. é. közönséggel, hogy évek óta fennálló szakoptikus üzletünket a legmodernebb amerikai és német gépekkel felszerelve, villanyerőre berendezett optikai műintézeté alakítottuk át. 4254

Nagy raktár érkezett műszemeken minden színben, hitelesített szeszfokológ, automobili-szemüvegek, arany ezüst, double Lorgnettek, kombinált — cylinder üveglencsék, lenticulár és meniscus üveglencsékben.

Orvosilag rendelt szemüvegek 10 perc alatt készülnek.

A n. é. közönség további szives támogatását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel:

Grosz Sándor és fia

optikai műintézete

Arad. Apolló-mozi mellett.

Az előkelő világ cipőkrémje

**Oszi felöltő és ruha új-
donságok megérkeztek**

Központi női és gyermekruha áruházába **ARAD.** Strada Col. Pirlol 3. (Vörösmarty-u.) A színház épület hátsó bejáratával szemben. Angol és francia szabóság. Iskola felöltők nagy választékban. Olcsó árak!

Külföldi cipőkülönlegességek nagy választékban érkeztek.

Legjutányosabb árban beszerezhető: **LÉVAI ÉS SZIGETI**

cipőáruház, Arad. 12647
Ezelőtt Buchsbaum és Társa.

Az első ut a világ körül.

(Négyszáz éves jubileum.)

Ma van négyszáz esztendeje, hogy *Magalhaes* Fernando hajója a világ körülhajózása után visszatért abba a spanyol kikötőbe, amelyből 1519-ben szeptember 20-án hosszú és bizonytalan utjára elindult. Ez az esemény fordulópontot jelentett az emberi művelődés történetében, mert a nagy tengerek és a nagy távolságok legyőzését jelentette, az ember energiájának és tudásának győzelmét a tengerész bizonytalanságával, veledelmével és elhagyatottságával szemben. A nevezetes eseményt Spanyolország nemzeti ünnepként ünnepli, a földrajzi társaságok pedig az egész világon mindenütt jelentősége szerint méltatják. *Magalhaes* San-Lucarból Sevilla külső kikötőjéből indult utnak a *Quadravivir* torkolatától öt hajóval és kétszázharminchat emberrel. Nyurgati irányban vitorlázva, rövid idő múlva elérte az expedíció a Malacca szigetcsoportot, amely száznál több kisebb-nagyobb vulkanikus szigetből áll. A kis flotta nem sokáig időzött itt, hanem folytatta útját és 1520-ban, október 21-én elérte annak a tengeri utnak a bejáratát, mely átszeli Amerika legdélibb részét és ma is fölfedezőjének nevét viseli: a *Magalhaes-szoros*. November 28-án kijutott az expedíció a Csöndes-óceánra, amelyet ekkor érintett először európai hajó. *Magalhaes* három hajóval három hónap és husz nap alatt bejárta ezt az ismeretlen tengert. Ez az utja nagy tudományos gyarapodást szerzett, de huszonegy emberének az életébe került. A hosszú idő alatt ugyanis nem juttak rendes táplálékhoz a hajósok és emiatt különböző betegségek pusztítottak közöttük. Ha a flotta 1521-ben március közepén el nem jut a Fülöp-szigetekhez, a személyzet többi tagja is belepusztul a sok nélkülözésbe. *Magalhaes* flottája sok fölfedezést tett három esztendeig tartó útján, amit nem lehet csodálni, mert abban az időben még nem voltak rendszeresen útkutatva a tengeri utak. Az öt hajóból csak egy, a kétszázharminchat hajósból pedig alig ötvenen tértek vissza, de *Magalhaes* nem volt közöttük. Elestett abban a harcban, amelyet az expedíció Matan-szigetén a bertszülöttekkel megvívott. Az egyetlen hajó, amely visszatért a kiinduló kikötőbe, a büszke nevű *Viktória* volt.

**„RENAISSANCE“
DIVATÁRUHÁZ.**

Str. Bratianu 2. Minorita-palota. Weitzer-u. 2.
140 cm. széles férfi gyapjuszövet öltönyre Lei 150, 220, 310
140 cm. széles női kabát-szövet . 190, 240, 360
140 cm. széles női ruha-szövet tiszta gyapju . 145, 185, 220
140 cm. széles angol női téli kabátkelme Lei 310.—
140 cm. Double kabátszövet gyapju . 395.—
Gyönyörű mintás kabátbélések . 95.—
Cilinder- és pánbáronyok . 190.—
Jutta futószőnyeg . 85.—
Fekete Crep de Chen . 345.—
Ugyanott: .
Karpateez Zeigmond angol ur szabó-sága valódi angol öltöny-, felöltő- és téli-kabát szövetek nagy választéka. 11749

**„PERFECT“
gummi bélyegző gyár, vésműki műintézet, domborműnyomda Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 8. sz. 19811**

Vendéglők,
éttermek, szállodák esetleg házzal együtt, valamint kisebb-nagyobb bér- és magánház átvehető lakásokkal eladók. Bővebbet: **Wallinger-Irodában, Strada Eminescu (Deák F.-utca) 10.**

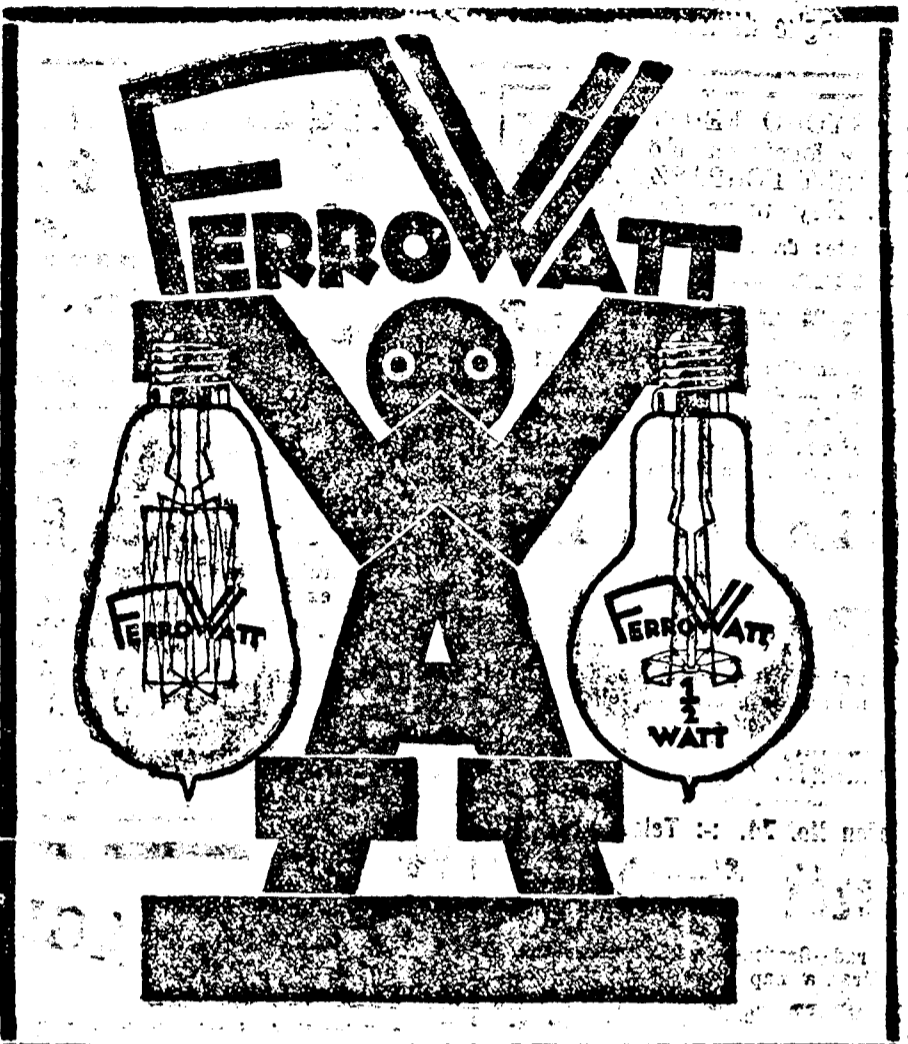
Figyelem!
Akinek bármilyen áruja, gabonája, butorai, vagy egyéb elszállítandó valójára van forduljon bizalommal
JOAN BADESCU
teher-autó vállalkozó szállítóhoz Str. Sinagoga (Chorin Aron-u.) 1. sz. garázshoz, aki gyorsan és legjutányosabban elvállal minden szállítást. 12722

JEANETTA MOHR
vissz. fogtechnikus
Arad, Luther-tér 1.
Rendel 8-12, 2-7-ig.
Minden csütörtökön szegényeknek ingyen foghúzás.
19811

**Ruha és fehérnemű varró-
leányokat jó fizetéssel
felvesznek:**
Stern Testvérek,
Strada Motianu (Forray-utca) No. 2. 12420

Ha házat, vagy egyéb ingatlanát gyorsan el akarja adni
jegyzetese elő **WALLINGER-Irodában**
Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 10 szám.

Allandó vevőkör. Mérsékelt díjazás
Hölgyeim!
Reklám ár mellett készíttet szit legegánsabb
őszi toilettéket
Ortner divatterme
Str. I. L. Caragiale (Csiky Gergely-utca) 17. sz. Tanulókat felveszek. 4285

„AGRICOLA“
Általános Biztosító
Rósvényi Társaság
Arad- és hunyadmegyei vezérigynöksége
4281
Elvállal biztosításokat minden ágazatban, élet- és balesetbiztosításokat pedig békebefi díjakkal, melyek 10 év múlva visszatérítetnek.
Tűzbiztosítási kötvények itt állítatnak ki azonnal.
Ügynökségek minden községben szervezés alatt.
Képviselik Aradon:
Rubinstein Mór
szállító cég
Str. Bratianu 2. (Weitzer-u.) Tel. 188
Piblinger Ede
fordítási iroda
Str. Moise Nicoara 1. (Petőfi-u.)

Atlantica
Kávé, tea és rum különlegességekkel kaphatók:
ARAD, Fischer Eliz-
palota Telefon 609 sz.

BÜRGER ALBERT
etherikus olajok gyára
Targul-Mures: Marosvásárhely
Rendelot szerint készült mindennemű gyümölcs-tincturák engedélyezett likörgyárak részére. 4220
Kivánatra árjegyzék azonnal küldetik.

Két utcára szoló ház
vendéglővel teljes felszereléssel lakással olcsón
eladó.
Megveheti oly vevő is aki csak a fél vételárral rendelkezik.
Cim a kiadóban. 4269

HIRDETMÉNY.
A Ministerul lucr. publ. Directiunea de poduri si sosele Cluj 8226-1922. sz. rendelete folytán nyilvános árlejtést hirdetünk az Ineu-sikulai hídsági úton levő 1. sz. Fehér-Körös-híd újjáépítési munkáira, mely árlejtés 1922. évi október hó 9-én 10 órakor a Directiunea helyiségében lesz megtartva.
A 4% óvadékról szóló nyugta az ajánlathoz melléklendő. Az előirányzott összeg 280.000 lei.
A műszaki művelet és árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a Directiuneanál Clujon és aláírott hivatalnát megtekinthetők. 4250
Serviciul de poduri si sosele Arad.

I. Váradi angol és francia női ruhakészítési szalonja
Str. Russu Sirianu, (Aulich-utca) 20.

Készülnek a legújabb angol és francia divat szerinti modellek után a legegánsabb ruhák, kosztümök, sportkülönlegességek.
Egy próbarendelés minden hölgyet meggyőzhet erről.
= Ugyanitt tanulóleányok felvétetnek. =

Bőrök, valamint különböző szőrmék nagy választékban megérkeztek:

Beregszászi Lajos szücs cégnél.

Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 32. szám.
Szabók és szücsök nagy árkedvezményben részesülnek. 4135

A híres LALASINTI MÉSZ termelését ismét megkezdjük! Rendeléseket felvevő

Boros & Zucker, Arad,

BULEVARDUL REGELE FERDINAND No. 10., a lalasinți mésztelepek termékeinek kizárólagos elárúsítói. 12418

RAGYOGÓ FEHÉREK lesznek a fogai, ha Földes-féle MARGIT FOGPASZTÁT használsz. Egy tubus ára 8.— Lei.
Kapható: dr. Fülöp gyógyszerárban.

FELTER TERÉZ

kozmetikai intézete ARAD, 11971
Strada Motianu (Ferry-utca) 4.

Hajszálak végleges eltávolítása, arcápolás.
Hölygfodrászat, hajfestés, manikűr.

Minden nő

használjon

SERAIL-CREMET

ha azt akarja, hogy szép és úde arca legyen. Kapható nappal és éjjel használatra: 12171

A ROZSNYAI gyógytárban Arad.

Telefon No. 74. ☎: Telefon No. 74.

Utazók figyelmébe!

Arad—Oradea-mare között állandóautó-járat, a nap minden órájában indul

FEIER-GARAGE-tól
300 Lei személyenként.

Jegyek válthatók Aradon: Peter-garage. Iroda: Bul. Reg. Ferdinand No. 14. Oradea-mare: Ozker-garage. Telefon No. 1601. Utazó költségek kényelmű szempontjából háshoz megy. 3808

Felhívjuk

a szülők figyelmét, hogy a beiratások alkalmával a diákok kedvezményes áron vásárolhatnak

c i p ő k e t

a „Transilvânia” cipőgyár r. t.

terakatában,

Arad, Piata Avram Iancu Szabadság-tér 14. 3967

1000 frankot havonta

könnyen kérésre bármely foglalkozású hölgyek és urak könnyű munkával

hollandi cégnél

Kérjen mintát és tájékoztatást 50 korona bankjegy beküldése ellenében:
E. BOCK, WIEN, VI., Gumpendorferstrasse No. 189/14. 3908

Borkövet

minden mennyiségben vesz

RUZSONYI LAJOS

borbizományi és ingatlan forgalmi ügyvédsége Sírta (Világos). 1566

M ũ t r á g y a
Aradmegyei Gazdasági Egyesületnél. 4358

FÉRFI- FIU- ÉS GYERMEKRUHA TELEP.
Iskolaruhák, fűzők, mellkaszűrtők, raglánok, mellkaszűrtők, szőrmés bakaeszek, bőrkabátok, esőköpenyek nagy választékban. 2443
Bél- és külföldi gyapjuszövetek. Külön mérték utáni osztály.
SZÁNTÓ ÉS KOMLÓS. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér, Színház-épület).

GAZDASÁGI GÉPEK
szőlészeti és ipari gépek, szűrők, szivattyúk, kauszokosók és anyagok állandó raktára. **Komplett pinceberendezések.** 4381
DUMITRIU N. ANASTASIU
Arad, Bulevard Regele Ferdinand Ia.

! U J F A T E L E P ! Elsőrangú szárazbűk- és cserhasáb tűzifa előnyös árban kapható kicsinyben és vaggontételben bármily mennyiségben a
Lemnarul Hermann si Comp.
cégnél, Calea Saguna (Verjassy Lajos-utca) 68-70. szám.
Kívánatra házhoz szállítjuk. 12641

Ingyen nem, de mélyen lezártított áron bármintve az alant felsoroltak közül bármelyiket postán kapja, ha a jánlott levélben rendel és mellékel (utánvétellel a posta nem vesz fel csomagot)

25.— Lei:
1 kötött selyem nyakkendő, 1 vagy 2 drb zsebkendő, 1 pár férfi soknát patent tartóval, 1 gummi nadrágtartó, 1 pár finom női harisnyát, legújabb Gillette-rendszerű önbortóvát készlettel és 8 késsel, 1 legújabb tyuksem- és keménybőr-gyalut 6 késsel, 10 elsőrendű borotva pengét, 2 drb művészies feliképet üveg alatt, 1 bontófésűt, 1 legfinomabb manikűr ollót, 1 legfinomabb öngyújtót, 1 zsebkézt, 1 tőtőtollat.

Míg a készlet tart:
1 legfinomabb manikűr készlet, vagy 1 kézi ventilátorlegyes
40.— Lei.

Elsőrendű zseb- vagy karkötő órák jótálcái **80.— Lei.**
Uj! Uj! Áram- és vezeték nélküli, soha el nem romolható „Nevem” ájt- vagy kapucsengettyű **80.— Lei.**
Legjobb gyártmányu szájharmonikák **15, 20, 25, 30 Lei.**
Szin és nagyság megirandó. Postáért tételenként 5 Lei küldendő. — Árjegyzék kívánatra 2 Lei.

Cím: **I. SZEMERE** Wien, VI., Windmühl-Gasse 30.
Rendelésnél hívatkozzon az „Aradi Közlöny”-re.

Csunya nők szépek, szép nők szebbek lesznek a HAJÓR-féle **DORÉ-CRÉME** használata után. 10175
Hajfestő „Melogen”
Elsőrendű gyártmányú fekete és barna színekben. Ára 25 K. Fehér színek kaphatók
Hajós gyógytárban
Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

TALPAK,

BOROK, SZANDALOK nagyban elárúsítása. Vissonteladóknek órási árkedvezmény. TAFROF SEBESTYEN-nél, viaduktal szemben

CSÁKY ARAD
ÓRÁS ÉKSZERÉSZ ÉS VESNÖK
SZABADA HORIA No. 1. (SZÉCHÉNYI-U.)
Béke minőségű márká órák, ékszerek; vésnöki cikkek; órajavítás, ékszerzés 12651
staneni-vésés a legelőszőbb áron.
Aranyat, ezüstöt magas áron vesz.

Mielőtt órái ópészükegletét beazerezná, ne mulassza el

KÁRTYÁS L. cipész
Str. Ioan Kálvin 46. sz. a.

üzletét felkeresni, ahol elsőrendű anyagból, a legújabb divat szerint készült, tartós férfi, női és gyermekcipők szolid árt, pontos kiemelés mellett kaphatók. 12418

Villanyvilágítást, erőátvitelt szakszerűen és jutányosan készít
Hammer Vilmos
műszerész, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 5-8. Költségtérítéssel díjtalanul szivesszolgálok. 4208
Izzólámpák olcsóbban mint bárhol.

Biztosító társaság,
kártaellen kívül, mely az összes ágazatokkal foglalkozik, keres Arad és 8 vidéke részére 8
vezérképviselőt.
Ajánlatok „ASSIGURARI” jellegű alatt a kiadóba. 12546

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és zárt batoraszállító kocsikkal felelősség mellett pontosan és olcsón teljesít:

Éliás Lipót Fia

szállító, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 36. sz. Bekapcsolat telefon 250. sz. 4184

„Transilvânia” cipőgyár r. t.

ARAD Strada Kálvin-utca 56. Üzlet és lerakat: Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. sz.) ahol állandóan elsőrendű külföldi munkások által legjobb minőségű anyagból készített divatos és tartós férfi, női, és gyermekcipők, továbbá szandálok kaphatók a legmáltányosabb árt. Telefon-szám 397. Vissonteladók árkedvezményben részesülnek. 1228

Őcsóbban mint bárhol vásárolhat

Harisnyát,

keztlyűt, swettert, trikót, női- és lányka-kabátot, bluzt, sálát és mindennemű kötött- és rövidruát. Csipke és himzés nagy választékban:

Szabolcsi és Klein

áruházában, Strada Metianu (Forrai-u.) 2.

Apró hirdetések

Üzletek.

SÜTŐDE szabad kézből eladó. Esetleg más üzletre is átalakítható Strada Alexandru Gavra (Csernovits Péter utca) 4. 4145

FÜSZER- ÉS CSEMEGEKERESKEDEÉS Italméréssel Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) teljes berendezéssel, felszereléssel és áruval együtt eladó és azonnal átvehető. Kizárólagos megbízott Bettelheim ügynőki irodája Piata Imperatul Traian (Attila-tér) 2. I. vagy Városi-kávéház. 4208

FORGALMAS helyen egy üzlet lakással együtt eladó. Cim a kiadóban. 4286

Ellátás.

KÉT-HÁROM iskolás gyermeket teljes ellátásra elfogad. Zsv Bartha Istvánné, Strada Ghiba Birta (Várjassy József-utca) 18. 4221

TELJES ELLÁTÁST esetleg koszt nélkül keres fiatal uriember. Cim a kiadóhivatalban. 400

KÉT iskolás gyermeket kitudó ellátásba veszek fürdő használatával, mérsékelt díjazásért. Joanov, Strada Velichu Romufus (Lipót-utca) 20. 11749

TELJES ELLÁTÁST, esetleg koszt nélkül keres fiatal házaspár. Cim a kiadóhivatalban. 4247

KÉT diák gyermeket teljes ellátásra felveszek. Cim a kiadóban. 4246

KÉT HIVATALNOKNÓ, vagy két iskolás fiu teljes ellátást nyerhet. Cim a kiadóhivatalban. 4273

EGY, esetleg két iskolás fiu, vagy leány teljes ellátást nyerhet. Strada George Baritiu (Rákóczy-utca) 22. 4278

EGY iskolás leánykát teljes ellátásra elfogad özvegy urinó. Cim a kiadóhivatalban. 4279

ISKOLÁS leány teljes ellátást nyerhet zongora használatával. Cim a kiadóhivatalban. 4258

MAGANTISZTVEISELŐ október 1-re teljes ellátást keres. Cim Barthmes Viktor Str. Alexandru (Salacz-u.) 8. 4289

TELJES ellátást keres csakis jobb családnál fiatal nagykereskedő. Ajánlatot Kelet hírlapirodába kérek. 12547

Különféle.

COPYINGOFFICE letró, sokszorosító, fordító iroda, diktáló szoba Schmotzer si Szegfűnél, Luther-utca. 3649

ELVESZETT csütörtökön este egy arany karkötő óra Városi-kávéháztól Strada Brațianu (Weitzer) és Str. Consistorului (Batthyány-utca) át a gyermekkorházig terjedő útvonalon. Becsületos megtaláló kéri illő jutalom ellenében juttassa el Strada Mărășesti (Kossuth-utca) 35. I. em. jobbra. 4268

HUSZONÓTEZER LEIEL társulnék jóforgalmu kereskedéshez. Leveleket „Kereskedő” jelizére a kiadóba kérek. 4180

HARMINCEZER LEIEL társulnék jóforgalmu vendéglő, szálloda, vagy más üzlethez Aradon. Ajánlatokat „Társ” jelizére a kiadóba kérek. 4181

ÜZLETILEG Bécsbe utazó egyént keresek. Cim Wallinger hirdetőjében. 12420

ELVESZETT 30-án Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-uton) fehér, barna fülü foxi kutya. Centa száma 1321. Megtalálójára magas jutalomban részesül Strada Consistorului (Batthyány-utca) 29. dr. Róna. 4256

ELVESZETT Vajta de los (Alvácán) egy „Invar” lelzésű arany zsebóra lánccal. Becsületos megtaláló kéri illő jutalmat Vajta de los (Alvácán) állomás főnökhöz. 4239

Békebeli minőségű
Őszi divat kalapok
nagy választékban érkeztek
Münz L. régi kőismert uri divat üzletbe. 4248

ELADÓ BIRTOKOK!
Buziás környékén 342 kat. hold uribirtok 616 és holt felszereléssel; Clacova mellett 250, Cisineu mellett 702. Aradmegyében 5225 kat. hold, ebből 4768 hold erdő uribirtok kastély és több épületekkel nagy felszereléssel és egy gazdag részben összes gépezetekkel, Secășon 25, 82, 180 kat. hold föld tanyával. Egy gyógy- és luxus-fürdő, mely nagy jövőnek néz elébe, a befektetett tőkének évi 30% biztosítva. Értékezhetni: **Arató Andás** legatiasforgalmi és közvetítő irodájában. 4284
Lipova 390 sz.

Román fordítások
valamint irásunkak írógépeivel elsősorú munkások által díjazás mellett legolcsóbban:
Bodnár József
írógépvállalatánál, a főpéttával szemben

No. 117-1922.
PUBLICATIUNE DE LICITATIE.
Subsemnatul executorul judecătoresc, prin această publica ca în urmă decisiunei judecătorești de ocol Radna cu No. G. 1178-1922. favoarea lui Andrei Dragănescu repr. prin avocatul dr. Enric Szegő pentru suma, de 343 lei capital și succes, în contra lui urmaritului mobilele urmatoare si anume: lăntă, casa de lemne pretuit în 800 lei în 12. Septembrie 1922. la 1 oare pm. în comunei Milova sa vor vindem licitatie publica.
Radna, la 1. Septembrie 1922. 4253
Árpád Tichy
executor judecătoresc.

Divatlapok árjegyzéke 1923. évi téli szezonra

Album d'Enfant 20 lei	Legujabb Divat 9 lei	Toilette Moderne 20 lei
Album Parisien... 20	Paris Ohie... 42	Tres Chic... 40
Bal et Carnaval 20	Picadilly (férfi-divatlap) 90	Lingerie (Fehérnemű) 42
Elite... 35	Paris Album... 30	Revue des Chapeaux (Kalap) 50
Excelsior... 14	Paris... 10	Avenir de la Mode (Kalap) 35
Gentleman (férfi-divatlap) 100	Record... 8	Les Chapeaux (Kalap) 50
Grandios... 12	Revue Parisienne 50	
Juno... 35	Saison Parisienne 38	
Lyon Album... 15	Star... 35	
London Styles... 85		

Kaphatók: **Kelet hírlapirodában Aradon**

Figyelem Bittenbinder cégére!!!
Modell női velur kalapok nagy választékban, ugyszintén kemény és puha férfi-kalapok, nemkülönbben velur, mariner gyermek-kalapok minden színben. Intézeti leányka és cserkész-kalapokat minden színben és formában legolcsóbb áron szállítok. Női és férfi-kalapjavítások, formázások és festések a legrövidebb idő alatt, legolcsóbban készíttetnek. Kalapszalagok minden színben és szélességben kaphatók. 3812
Első aradi villanyerőre berendezett férfi- és női kalapgyártás
Str. Eminescu (Deák F.-u.) 42. Fehér Kereszttel szemben.

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle
MARGIT-CREME
Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplők, májfoltok, bőrrákák, ráncok, redők, minden bőrből párnapi használat után megszűnnek. Az aru rosszasága hamarosan lecs. 10841
Dr. Földes és Hehs Aradon.

Házeladás.
A Strada G. Cosbuc (Wesselényi-utca) 20a) számú félemeletes **beltelkes ház eladó.**
A vételi feltételek megtudhatók dr. Barabás Béla ügyvédi irodájában, a délutáni órákban, — Str. Cloșca (Szent László-u.) 7. sz.

23 darab I és fél éves tenyészkan, 20 darab háromnegyed éves ártány tiszta mangolica faj eladó Holländer Testvérek csermői gazdaságában

Veszünk
gömbölyű kékítő és szíjdosz üvegeket. „MERCEDES”, Bul. Regele Ferdinand) 16-zaef főherceg-ut) 6. 12418

Jó és olcsó **férfi, női- és gyermekcipők** raktáron kaphatók: 4102
Czernóczi cipőüzletében
Strada Marasesti (Kossuth-utca) 3. sz.

20 év óta fennálló
jótorgalmu fűszerüzlet,
italmérés- és trafikengedéllyel, házzal azonnal elfoglalható lakással, nagy kerttel, Aradhoz közel, vidéken, visszavonulás miatt **eladó.** — Bővebbet: Str. Nocieni (Grozy-utca) 8., ajtó 5.

Felhívás a szülőkhöz!
Most az iskolákba való beiratás alkalmából felhívjuk a n. é. szülők becses figyelmét a „**Színházi Versenybázár**”
Piata Avram Iancu, Színházépület,
hol mindennemű szükségleti cikkeket gyermekeik részére legolcsóbban beszerezhetik.
Rövid kivonat az árjegyzékből:

Finóltönyök mindennagyságban	130.—
Fiu vasalt ingek	95.—
Fiu gallérok minden számban	10.—
Fiu-alsónadrágok	15.—
Gyermek patent harisnyák minden számban	10.—
Gyermek bőrcipők és sandálok	55.—
Gyermek-sapkák	20.—
Gyermek-trikók és szwetterek	55.—
Gyermek nadrágtartók gumából	19.—
Gyermek-zsebkendők	5.—
Gyermek-iskolatáskák	10.—
Gyermek-tolltartók	8.—
Gyermek-könyvszíjak	15.—

Alkalmi vétel:
Kaucuk-gallérok 31-35-ig 3.—
Fogkefék, szappanok 5.—
Féj- és ruhakefék 10.—
Fiu-nadrágok 55.—
Gyermek-kocsik 250.—
Ezen hirdetés egyszer jelentik meg, célszerű megőrizni. 4272

HUNGÁRIA
CIPOGYÁR
cipőáruházát
ujjonnan átalakítva és berendezve a szomszéd házában (volt Bársony-üzlet) **helyezte át.**
Piata Avram Iancu (Szabadság-tér 17.)
Iskolacipők, erősek, tartósak és szépek 12546
nagy választékban.

Convocare.
Dniil acțiunari ai „Societății anonime economice și industriale din Pâncota” sunt convocați în **adunarea generală extraordinară** în localul societății în Pâncota pe ziua de 18 Septembrie 1922. la ora 2-30 p. m.
Ordina de zi:
1. Sporirea membrilor în direcțiunea cu doi membri și alegerea lor.
2. Modificarea Art. 5. din statutu.
Facem atenți pe d-nii acțiunari că, conform art. 9. din statute, posesiunea a 20 acțiuni dau dreptul la un vot posesorului, dacă acționarul cel puțin cu 6 zile înainte va depune acțiunile în locul și modul hotărât în convocare.
Locul depunerii acțiunilor este în Pâncota la casa societății și la Banca Agricolă și Industrială din Pâncota și la Banca Chrissoveloni societate anonimă română în București, str. Lipsicani No. 17.
Pâncota, la 7. Septembrie 1922.
12547 **Directiunea.**

Szervező-üzletszerző tisztviselőket magas fizetés és jutalmak mellett felvesz az **Orient Általános Biztosító R-T** Bul. Șan. Dragăneas (Apponyi-körut) 2. Földsz. jobbra Bemutatkozás d. e. 9-12-ig

Intézeti harisnyák, keztyűk, szwetterek, kötött kabátok nagy választékban **LUSZTIG.** Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 14.

BÁRSZONY

harisnya és kötöttáru üzlete megnagyobbítva
UJBOJ MEGNYILT Piata Avram Iancu (Szabad-
 ság-tér) 18. Gyermekharisnyák legnagyobb választékban

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

ÚJYES VARRÓLEÁNY felvétetik Wol-
 muth női szabónál Str. George Baritu
 (Rákóczi-utca) 29. 4203

OKL. TANITÓNÓT keres 11 éves leánya
 I. polgári előkészítéséhez. Ajánlatokat
 fizetési igény megjelölésével Kalmár Ig-
 náz intéző Bocsig (Bokszeg) pályaud-
 var. Állás október 1-én elfoglalható. 4222

KERESEK egy leányt, ki egy éves fiama-
 lal a délelőtti órákban foglalkozna Str.
 Tudor Vladimirescu (Dobó-u.) 2. ajtó 5.
 4267

SEGED. Vidéki előkelő kézmű, konfekció
 és rövidáru üzlet részére egy idősebb és
 egy fiatalabb ügyes segéd jó fizetéssel
 azonnal felvétetik. Ajánlatok írásban,
 vagy személyesen Mészáros Adolf Arad,
 eszközölhetők. 4277

HAZMESTERPAR, hol a férj a kocsi-
 ságot vállalja, felvétetik. Str. Giorogariu
 (Vécsy-u.) 16. kapu alatt jobbra. 12547

HAZVEZETÓNÓT, ki önállóan fő a
 kertészethez is ért, vidékre keresek. Cim
 Kelet hírlapirodában. 12548

SEGED lehetőleg kötöttáru szakmából,
 azonnal belépésre alkalmazást nyer Ló-
 winger kötöttáru nagykereskedésében,
 Str. Colonel Pirici 1. 12548

PERFEKT FŐZŐNŐ és szobalány ke-
 restetik szeptember 15-ére, vagy októ-
 ber elsére Str. Cloșca (Szent László-
 utca) 9. földszint. 3259

ÜZLETI elárúsító felvétetik. Cim a ki-
 adóban. 11750

NŐI SZABÓIPAROSOK, kik a téli felöl-
 tők készítésében teljesen perfectek, ál-
 landó munkát kaphatnak Plesz Gyula
 cégnél Str. Colonel Pirici (Vörösmarty-
 utca) 3. 4275

HAZMESTERNEK ajánkozik fiatal há-
 zaspár. Cim Wallinger hirdetőjében.
 12419

HAZVEZETÓNÓNEK ajánkozik fiatal
 megbízható nő. Cim Wallinger hirdető-
 jében. 12419

SZAKÁCSNÓ jobb házhoz ajánkozik.
 Cim Wallinger hirdetőjében. 12419

NÉMET—magyar levelezőnőt, vagy le-
 velezőt azonnali belépésre keresek. Cim
 Wallinger hirdetőjében. 12419

KEZIMUNKÁT, tehermentes kímzését,
 filét gyorsan és olcsón készítik. Cimeket
 Wallinger hirdetőjébe kérek. 12419

NŐI kálapok alakítását nagyon olcsón
 elvállalom. Str. Bucur (Eötvös-utca) 4.
 12420

MEGBÍZHATÓ boltiszolga felvétetik.
 Cim Wallinger hirdetőjében. 12420

BIZTOSÍTÁSBAN és könyvelésben tel-
 jesen perfect tisztviselőt, valamint fizet-
 szerzőt, akik németül, vagy románul ír-
 nak és beszélnek, alkalmaz az „Agricola
 Biztosító R.-T.” Strada Moise Nicoare 1.
 4280

MÓSAST háznői elvállalom Str. Secerei
 (Sarlót Domokos-utca) 14. 4274

MINDENES leány kéttagu családhoz fel-
 vétetik Str. Colonel Pirici (Vörösmarty-
 utca) 8. II. em. ajtó 11. 11749

ENGRROSSISTA fűszerkereskedő segédek
 felvétetnek. Cim a kiadóban. 4225

HAZVEZETÓNÓT keresek vidékre 2 ta-
 gu családhoz, ki egy mindenes segítség-
 vel a főzést is végezze. Cim a kiadóhi-
 vatalban. 4251

NÉMETÜL TUDÓ levelezőnő, vagy író-
 distanó alkalmazást nyer Kerpel Izsónál.
 Lehet férfi munkaező is. 4248

BEJÁRÓNÓ jó fizetéssel felvétetik Str.
 Consistorului (Batthyány-utca) 29. föld-
 szint 1. 4257

DÉLUTANI ALKALMAZÁST keres köz-
 hivatalnok. Gépírni tud. Cim a kiadóhi-
 vatalban. 4232

PERFEKT SZAKÁCSNÓ állást keres
 szeptember 20-ra 2 éves gyermekével
 együtt. Vidékre is megy, esetleg magá-
 nyos utlemberhez. Cim Padurán György-
 né Draut (Doroszlófalva) Wolf Samu ur
 leveleivel. 4237

ÜVEGES segéd azonnali felvétetik Fuchs
 Mór cégnél Vulkán. 11749

KERESTETIK egy tanítónő, vagy tanító,
 ki falura menne 4 elemista és 1 polgá-
 rista gyermekek mellé. Zongora oktatás
 megkívánatik. Ajánlatok Str. Alexandru
 Gavra (Csernovits Péter-utca) 14. szám
 alá kéretnek. 11749

TOVÁBBSZOLGÁLÓ altiszt bizalmi ál-
 lást keres, (raktárnoki, ispáni, vagy ha-
 sonlót). Beszél román, német, magyar
 nyelvet. Cim a kiadóban. 11749

ÖNÁLLÓ varróleányok, kik elsőrendű
 szalonban dolgoztak, magas fizetéssel
 azonnali felvétetnek. Trébits Lenka, Str.
 Alexandri (Salau-u.) 8. 12548

SZAKÁCSNÉT, szobaasszonyt és egy ki-
 szolgáló leányt, esetleg borfiut keresek
 „Aranykerék” vendéglő vasutnál. 4271

LEÁNYKAM RÉSZÉRE perfect franciá-
 német kisasszonyt keresek. Felvilágosí-
 tást ad Lázár, Piata Avram Iancu (Sza-
 badság-tér) 17. 4260

KERESÜNK nyugdíjasokat és esküt nem
 tett tisztviselőket jól jövedelmező joglal-
 kozáshoz. Magnes kereskedelmi vállalat,
 Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 18.
 12548

ÖRÁSSÉGÉD elsőrendű hiszunkrás állan-
 dó alkalmazást nyer. Márkus István óra-
 nagykereskedés. Bulev. Reg. Ferdinand
 (Boros Béni-tér) 8. 4290

PÉNZTÁRNOKNŐI vagy egyéb bizalmi
 állást keresek, esetleg vidéken is. Hasonló
 állásban évekig működtem. Cim Kelet
 hírlapiroda. Arad. 12548

Vétel és eladás.

ALIG HASZNÁLT nagyon szép kötött
 kabát közep termetre, egy 37-es hasz-
 nátt, fekete női magas cipő és egy pár
 36-os női fekete félcipő eladó. Str. Sft.
 George (Deasó-utca) 1a Gallér. 300

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsó ár-
 ban kaphatók Wiegensfeld butoraktár.
 Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

HOMOKFUTÓ kocsi alig használt, ujon-
 nan festve eladó. Rácz József seikviz-
 gyár Arad, Strada Episcopul Radu (Ma-
 gyar-utca) 4. 4244

HÁLÓ, ebédő férfi és leányszoba beren-
 dezés, egy rövid keresztúros zongora
 és műtárgyak eladók. Cim a kiadóhiva-
 talban. 4245

ELKÖLTÖZÉS miatt különféle butorok
 és egyéb ingóságok eladók. Felvilágosí-
 tással szolgál Rubinstein szállítási iroda
 Arad, Minorita-palota. 4240

UNDERWOOD ÍRÓGÉPET, butorokat,
 írókat és háztartási felszereléseket elad
 dr. Fülöp Gy. Géza ügyvéd Ineu (Boros-
 Jenőn.) 4241

ELADÓ egy magyar áltami cséplőgép-
 garnitúra teljes felszereléssel Wésza Ist-
 ván Sajtyény. 4234

PARADICSOM-MADAR, bársonyok és
 egyéb különleges kalapdíszek eladók.
 Cim a kiadóban. 4233

HOLLANDI hajkutyá eladó. Str. Cloșca
 (Szent László-utca) 10. 4230

ELÁRUSÍTÓ BODE eladó Bulev. Regina
 Maria (Andrássy-tér) 16. 4255

ZONGORA, elsőrendű bécsi gyártmányu,
 rövid, keresztúros, gyönyörű hangu el-
 adó. Cim Wallinger-irodában. 12420

ELADÓK különféle butorok, tákrók, ebéd
 és perzsa, virágok, folyóiratok. Str. Cal-
 vin-utca 10. alatt. 4283

BENZINMOTOROK 2-5 HP. álló, meg-
 vételre keresetnek. Cim Wallinger hír-
 detőjében. 12419

ELADÓ egy régi, kijáratott mestertehető.
 Strada Teodor Clontea (Póltzenberg-
 utca) 19. 12420

MINDENKINÉL TÖBBET FIZETŐNK
 képekért, bronz, márvány és porcellán
 figurákat, perzsa, szmírna, argamant-
 szőnyegeket, török kendőket, antik és
 modern butorokért, zongorákért, mo-
 dern és antik dísz tárgyakért, japán
 vázákért, régi ezüst és arany műtár-
 gyakért, mindennemű műbecsi régisé-
 gért Szépművészeti Salon Strada Emi-
 nescu (Deák Ferenc-utca) Ortutay-pa-
 lota. 11911

NYERSBORKÓVET veszek min-
 den mennyiségben Irom Arnold Arad
 Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-
 utca) 39. sz. 10635

TEKERCS CSOMAGOLÓ PAPIR vé-
 kony és vastag minőségben olcsón be-
 szerkezhető Kuleszer papirkereskedőnél
 Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca) 1.
 11851

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, figu-
 rákat, vázákat, szobrokat, japán és ki-
 nai dolgokat, antik butorokat, festmé-
 nyeket, mindenféle ezüst tárgyakat,
 perzsa és szmírna szőnyegeket, dísztár-
 gyakat és egész gyűjteményeket a leg-
 magasabb árrban vásárol a Salon Artis-
 tique (Bulev. Regina Maria 20. Fischer
 Eliza-palota.) Alkalmi ajándékok dis be-
 vásárlási forrása. 11691

HUSZEZER KÖNYV olcsó kiadására
 Kerpelnél Ugyanott tekercs-csomagoló
 14 Leleért kilonként. 12681

UJ, nagy divatlapküldemény érkezett
 Naményi Eerzsikez. 4092

MŰVÉSZIES hajmunkák legolcsóbban
 Fischernél, Strada Maragesti (Kossuth-
 utca) 58. Haját veszek. 4101

FÜSZERÜZLET BERENDEZÉSI TÁR-
 GYAK (puldok és állványok) eladók.
 Megtekinthető Str. Granicerilor (Török
 Ignác-utca) 1b) 4201

ELKÖLTÖZÉS MIATT három szoba bu-
 tor és egy szép hintó eladó Str. Vicenti
 Babes (Kiss Ernő-utca) 10. sz. 4215

Egy alig használt Jaquette öltöny erő-
 sebb termetre jutányos árrban eladó. Cim
 a kiadóban. 4261

ELADÓ két fiatal szamar Kanca, egyik
 csikóval. Boros Gazdaság Gurahont,
 (Honcst.) 4263

VARRÓGÉP karikahajós, alig használt
 és fűrdőkád eladó. Cim a kiadóhivatal-
 ban. 4266

EBÉDLŐ, háló, könyvháberendezés, réz-
 ágyak, képek, függönyök, eladók Strada
 Episcopul D. Radu (Magyar-utca) 7b)
 4276

BÖRGARNITURA könyvszekrényvel, író
 asztallal, ebédőszönyeggel eladók. Cim:
 Wallinger hirdetőjében. 12420

FAJTISZTA „Pedigree”-s foxterrier ku-
 tyák sürgősen eladók Calea Saguna
 (Varjassy Lajos-utca) 72-74. szám alatt.
 4282

ESZTERGAPAD 2,5-3 m. csucstávolsá-
 gu megvételre keresetnek. Cim Mucsi Fe-
 renc Chloroc. 12419

GYERMEKKOCSIK mindennemű javítá-
 sát, gummiszást, ernyőkészítést jutányo-
 san vállalom Str. Dimitrie Bolintineanu
 (Arany János-utca) 1. Fűrészgár mö-
 gött. 4284

VILÁGOS tölgyfa keretben tükör, üveg-
 fal ajtókkal eladó. Str. Dr. Raftiu (Sá-
 rossy-utca) 1. 4269

UJ selyempaplan eladó. — Megtekinthető
 12-1 óra között Str. Episcopul D. Radu
 (Magyar-u.) 31. 4291

BURGONYA 180 lei mm.-ként a ható-
 sági bódében Grossnál. 4287

URISZOBA, ebédő, háló, könyvszekrény,
 íróasztal, elsőszoba-butor eladó. Str. Con-
 sistorului (Batthyány-utca) 17a. földszint
 balra. 4288

FRISS HAL KAPHATÓ kg.-ként 20.—
 26.— 28.— lei. Piata Avram Iancu (Sza-
 badság-tér) tizenhárom vértann mellett.
 4292

Ingatlan.

ELADÓ ötszobás magánház, három el-
 foglalható. Villanyal, kerttel. Micalaca-
 Nou (Ujmikalaka). Hatodik-utca 3. szám.
 4210

FÜTŐHAZ KÖZELÉBEN 9 háztelek sürgő-
 sen eladó. Bővebbet Strada Vantului
 (Szel-utca) 2a) 4218

ELADÓ három szobás magánház Vendel-
 utca 3. 4242

KISSEBB NAGYOBB magán- és bérházak
 lakással eladók. Cantinszeri nagyforgal-
 mu vendéglő 2 szobás lakással sürgős-
 sen eladó. Bővebbet „Argus” hirdető
 iroda, Str. Eminescu No. 1. 12722

Oktatás.

ANGOL, francia kurzusok. Szeptember
 tizenötől Este hatkor. Lyceumban. Ot-
 ven Leu GYERMEKKURZUSRA előjegy-
 zés. GÉREZ. 3849

FRANCOA NŐ, nyelvtant és beszélgelési
 órákat ad egyenként és csoportosan
 gyors gyakorlati módszer szerint. Cim a
 kiadóban. 4158

TANÁRNÓ nyelveket tanít, tanulókat
 korrepetál ugyanott teljes állást adja.
 Cim Kelet hírlapiroda. 12547

Pénzbeszedők, ügynökök

és állásnélkül egyének (nők is) új orvosi
 vizsgálat nélküli életbiztosítások felvételére
 alkalmazhatnak. Jelentkezés d. e. 9-12-ig.

Orient Általános Biztosító R.-T. Bul. G. Dragalina
 (Apponyi-körut) 2. Földszint jobbra.

Utlevelekre vizumot 55.— Leiért legpontosabban
 leggyorsabban a „Kelet” hírlapiroda szerez